

TURINYS

P.

BENDROSIS SĄLYGOS

1. Draudimo sutarties sąvokos	2
2. Draudimo apsaugos galiojimas	2
3. Draudėjo pareiga atskleisti informaciją	2
4. Draudimo įmoka ir mokėjimo tvarka	3
5. Draudimo sutarčių sudarymas galiniais telekomunikacijų įrenginiais	3
6. Draudimo sutarties pasibaigimas ir pakeitimas	3
7. Bendrosios išlygos	3
8. Draudėjo pareigos, įvykus galimai draudžiamajam įvykiui	3
9. Draudimo išmoka	3
10. Ginčų sprendimo tvarka	4
11. Asmens duomenų valdymas	4
12. Subrogacija ir regresinio reikalavimo teisė	4
13. Konfidencialumas	4
14. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perdavimo kitam draudikams tvarka	4
15. Informacijos teikimo tvarka	4
16. Kitos sąlygos	4
SPECIALIOSIOS SĄLYGOS	
1. Paaiškinimai dėl taisyklėse vartojamų sąvokų	4
2. Draudimo objektas	6
3. Draudžiamasis įvykis	6
4. Nedraudžiamieji įvykiai	7
5. Draudimo suma	9
6. Išskaita	9
7. Draudimo įmoka	9
8. Draudimo sutarties sudarymas ir galiojimas	9
9. Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas	10
10. Draudėjo ir BTA pareigos įvykus draudžiamajam įvykiui	10
11. Žalos dydžio nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarkadvigubo draudimo sąlyga	10
12. Draudimo išmokos nemokėjimas ir mažinimas	11
13. Draudiko reikalavimo teisė	12
14. Papildomos sąlygos	12
15. Individualios draudimo sąlygos	12
15.1. Individuali draudimo sąlyga nr. 011.1.1. Darbdavio civilinės atsakomybės draudimas (DCA)	12
15.2. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.2. Civilinė atsakomybė už žalą Draudėjui patikėtam turtui	13
15.3. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.3. Civilinė atsakomybė, susijusi su viešbučių veiklos vykdymu, už žalą viešbučio svečių įsinešties daiktams	14
15.4. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.4. Civilinė atsakomybė, už žalą padarytą gamtinei aplinkai, susijusių su kokių nors kenksmingų medžiagų emisija (72 valandų sąlyga)	15
15.5. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.5. Civilinės atsakomybės draudimo apsaugos galiojimo teritorijos išplėtimas už Lietuvos Respublikos ribų	15
15.6. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.6. Daugiabučių namų gyventojų bendrijos civilinės atsakomybės įtraukimas	15
15.7. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.7. Civilinės atsakomybės įtraukimas už žalą renginio metu	16
15.8. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.8. Civilinė atsakomybė už žalą, padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms arba (ir) konteineriams, vykdant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus.	16
15.9. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.9. Civilinė atsakomybė už žalą, padarytą sutartinių darbų, paslaugų vykdymo metu statybos, žemės ūkio mašinomis, savaeigėmis transporto priemonėmis, įskaitant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus	17
15.10. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.10. Civilinės atsakomybės įtraukimas už žalą, padarytą atliekant statybos darbus	17
15.11. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.11. Civilinės atsakomybės įtraukimas, kylantis dėl Draudėjo subrangovų (kontrahentų) padarytos žalos, Draudikui neįgyjant subrogacijos teisės	18
15.12. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.12. Civilinės atsakomybės įtraukimas už žalą, kylantis dėl Draudėjo subrangovų (kontrahentų) padarytos žalos, Draudikui įgyjant subrogacijos teisę	18
15.13. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.13. Civilinės atsakomybės įtraukimas už išlaidas, patirtas dėl Draudėjo pateikto defektų turinio produkto demontavimo ir kokybiško produkto montavimo	18
15.14. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.14. Civilinės atsakomybės įtraukimas už trečiųjų asmenų nuostolius, kuriuos jie patiria dėl produktų defektų atsiradimo naudojant, apdorojant, perdirbant Draudėjo pagamintomis, pateiktomis, sumontuotomis arba prižiūrotomis mašinomis ar įrenginiais	18
15.15. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.15. Civilinės atsakomybės įtraukimas Draudėjui vykdant profesinę veiklą	19
15.16. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.16. Civilinės atsakomybės įtraukimas dėl su vykdoma veikla susijusių ir Draudėjui patikėtų dokumentų praradimo	19
15.17. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.17. Civilinės atsakomybės įtraukimas dėl grynųjų finansinių nuostolių atlyginimo	20
15.18. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.18. Civilinės atsakomybės įtraukimas dėl sprogdinimo ar griovimo darbų vykdymo	21
15.19. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.19. Civilinės atsakomybės įtraukimas dėl ta pačia sutartimi apdraustų asmenų (kontrahentų) vieno kitam pareikštų pretenzijų (kryžminė atsakomybė)	21
15.20. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.20. Civilinės atsakomybė įtraukimas dėl sutartinių prievolių nevykdymo ar netinkamo vykdymo (sutartinė atsakomybė)	21
15.21. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.21. Civilinės atsakomybės įtraukimas dėl sausumos transporto priemonių valdymo	21
15.22. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.22. Civilinė atsakomybė už neturinę žalą	21
15.23. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.23. Retroaktyvi data	22
15.24. Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.24. Pratęstas pretenzijos pareiškimo laikotarpis	22

1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS

- 1.1. **Draudikas** – „BTA Insurance Company” SE, atstovaujama filialo Lietuvoje, toliau vadinama BTA.
- 1.2. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į BTA dėl draudimo sutarties sudarymo, arba kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su BTA savo ar kitų asmenų naudai.
- 1.2.1. Su Draudėju ir/ar Apdraustuoju susiję asmenys, taip pat privalantys vykdyti pareigas, nustatytas Draudėjui:
- asmenys, kurie kartu gyvena su Draudėju arba Apdraustuoju;
 - asmenys, kurie yra atsakingi už draudimo objektą pagal susitarimą su Draudėju ar Apdraustuoju;
 - asmenys, kurie turi draudimo interesą kartu su Draudėju ar Apdraustuoju, arba kiti asmenys, nurodyti draudimo sutartyje;
 - asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju darbo, paslaugų teikimo ar kitokiais teisiniais santykiais, bei turi pareigą veikti sutinkamai su saugumo reikalavimais.
- 1.3. **Apdraustasis** – asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami:
- turto draudimo atveju – pagal draudimo sutartį, apdrausto turto savininkas arba raštiškai sutartyje nurodytas asmuo;
 - civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kurio turiniai interesai, atsirandantys iš civilinės atsakomybės, yra draudžiami;
 - asmenų draudimo atveju – fizinis asmuo, nurodytas draudimo sutartyje, kurio sveikata, gyvybė ar fizinė būklė yra apdrausta draudimo sutartimi.
- 1.4. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.5. **Trečioji šalis** – civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, patyręs nuostolių, dėl Draudėjo ar /ir Apdraustojo veiksmų ar neveikimo, ir kuris turi teisę į draudimo išmoką sutinkamai su draudimo sutarties sąlygomis.
- 1.6. **Draudimo sutarties šalys** – Draudėjas ir BTA.
- 1.7. **Draudimo objektas** – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.
- 1.8. **Prašymas sudaryti draudimo sutartį** – BTA nustatytos formos dokumentas, kuriame Draudėjas pateikia reikalingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti. Prašymas gali būti nepateikiamas, jeigu draudėjas suteikia BTA informaciją, kurią BTA laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti. Prašymo sudaryti draudimo sutartį priėmimas, neįpareigoja BTA sudaryti draudimo sutarties.
- 1.9. **Draudimo sutartis** – susitarimas tarp BTA ir Draudėjo, pagal kurį Draudėjas įsipareigoja sumokėti draudimo sutartyje nustatytais terminais sutarto dydžio draudimo įmoką, vykdyti kitas draudimo sutartyje įtvirtintas pareigas, o BTA įsipareigoja mokėti draudimo išmoką asmeniui, nurodytam draudimo sutartyje, įvykus draudžiamajam įvykiui, sutinkamai su draudimo sutarties nuostatomis.
- 1.10. **Draudimo sutarties liudijimas (polisas)** – dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą bei apimantis draudimo sutarties sąlygas, dėl kurių BTA ir Draudėjas susitarė.
- 1.11. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.
- 1.12. **Nevisiškas draudimas** – atvejai, kai nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA išmoka išmokos dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 1.13. **Draudimas, viršijantis draudimo vertę** – atvejai, kai draudimo suma viršija draudimo vertę draudimo sutarties sudarymo diena. Tokiu atveju draudimo išmoka išmokama neviršijant patirtų nuostolių.
- 1.14. **Dvigubas draudimas** – atvejai, kai Draudėjas sudaro kelias draudimo sutartis dėl tų pačių draudimo rizikų keliose draudimo bendrovėse. Tokiu atveju, Draudėjas privalo raštu pranešti BTA apie sudarytą kitą draudimo sutartį bei nurodyti draudimo sumą ir kitas sutarties sąlygas. Priešingu atveju, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę susigrąžinti atitinkamą draudimo išmokos dalį.
- 1.15. **Papildomas draudimas** – atvejai, kai yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos. Tokiu atveju draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo bendrove. Šiuo atveju draudimo suma pagal kelias draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.
- 1.16. **Išskaita** – draudimo išmokos dalis, įtvirtinta draudimo sutartyje, kurios BTA neatlygina. Išskaita apibrėžiama konkrečia pinigų suma ir/arba procentine nuostolio išraiška, jeigu draudimo liudijime nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje yra įtvirtinta kelių rūšių išskaitos tai pačiai rizikai, tai visuomet taikoma viena, didesnė iš jų.
- 1.17. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis privalo mokėti BTA už draudimo apsaugą.
- 1.18. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.19. **Nedraudžiamasis įvykis** – atvejis, kai BTA draudimo išmokos nemoka.
- 1.20. **Draudimo rizika** – įvykio, kurio atsitikimas ateityje yra įmanomas ir kuris nepriklauso nuo Draudėjo ir/ar Apdraustojo valios, tikimybė.
- 1.21. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, išmokama įvykus draudžiamajam įvykiui arba suteiktos paslaugos, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.
- 1.22. **Rašytinis dokumentas:**
- surašytas raštu ir apimantis visus būtinius rekvizitus, įskaitant parašą, atitinkantį galiojančius Lietuvos Respublikoje teisės aktus;
 - perduotas telegrafinio, faksimilinio ryšio ar kitokiais telekomunikacijų galiniais įrenginiais, jeigu yra užtikrinta teksto apsauga ir galima identifikuoti parašą, įskaitant ir elektroninį laišką.

2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS

- 2.1. Draudimo laikotarpis yra laiko tarpas, kai galioja draudimo apsauga.
- 2.2. Draudimo apsauga įsigalioja draudimo sutartyje nurodytą dieną 00:00, bet ne anksčiau nei sumokama draudimo įmoka arba pirma jos dalis, jeigu:
- draudimo įmokos arba pirmos jos dalies mokėjimo data yra nenurodyta draudimo sutartyje;
 - draudimo laikotarpio pradžia sutampa su draudimo įmokos ar pirmos jos dalies sumokėjimo diena;
 - draudimo įmokos arba pirmos jos dalies sumokėjimo terminas yra ankstesnis nei draudimo laikotarpio pradžia.
- 2.3. Tais atvejais, kai draudimo apsaugos įsigaliojimas yra susiejamas su draudimo įmokos arba jos pirmos dalies sumokėjimu, draudimo apsauga įsigalioja kitą dieną 00:00 valandų po pinigų gavimo dienos, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.
- 2.4. Draudimo išmoka, įvykus draudžiamajam įvykiui iki draudimo apsaugos įsigaliojimo, nemokama.
- 2.5. Jeigu draudimo sutartyje numatyta, kad draudimo įmoka turi būti sumokėta po pirmos draudimo laikotarpio pradžios dienos, tai draudimo apsauga įsigalioja pirmą draudimo laikotarpio pradžios dieną 00:00.
- 2.6. Draudimo sutartis galioja iki draudimo laikotarpio, numatyto draudimo sutartyje, paskutinės dienos 24:00, jeigu draudimo sutartis dėl kitų priežasčių nesibaigia anksčiau.

3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ

- 3.1. Prieš pasirašydamas draudimo sutartį, Draudėjas įsipareigoja pateikti BTA teisingą bei išsamią informaciją, kurios prašo BTA, ir kuri yra susijusi su draudimo objektu bei yra būtina, siekiant įvertinti draudimo riziką. Jeigu draudėjas tyčia neatskleidžia informacijos, kuri yra būtina įvertinti draudimo rizikai, arba tyčia pateikia klaidingą ar neišsamią informaciją, BTA turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia. Tokiu atveju BTA draudimo įmokos negrąžina.
- 3.2. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti apie visus pasikeitimus draudimo laikotarpio galiojimo metu, dėl kurių gali padidėti draudimo rizika. Pasikeitimai, apie kuriuos būtina pranešti, yra:
- reikšmingi pasikeitimai, susiję su draudimo objektu;
 - būdų, kuriais naudojamas draudimo objektas, pasikeitimai.
 - kitos reikšmingos aplinkybės, dėl kurių draudimo rizika padidėja.
- 3.3. Jeigu informacija, pateikta BTA apie draudimo objektą ir apdraustas rizikas, pasikeičia, ir dėl to padidėja draudimo rizika, taip pat, kai BTA yra suklaidinama dėl nereikšmingo Draudėjo suklydimo, BTA turi teisę per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutarties sąlygas, įskaitant draudimo įmokos dydį.

Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, arba neatsako BTA per 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie siūlomas naujas sąlygas išsiuntimo dienos, BTA turi teisę nutraukti draudimo sutartį suėjus šiame sakinyje nurodytam terminui be atskiro pranešimo.

Jeigu BTA įrodo, kad žinodama apie padidėjusią riziką nebūtų sudariusi draudimo sutarties, BTA per 2 (du) mėnesius nuo sužinojimo apie padidėjusią riziką, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

3.4. Draudėjo pareigos atskleisti informaciją pažeidimas sukelia ir kitas teises pasekmes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA

4.1. Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką BTA, nustatyto dydžio bei nustatytais terminais, kaip numatyta draudimo sutartyje.

4.2. Draudimo įmoka yra laikoma sumokėta:

4.2.1. jeigu draudimo įmoka mokama pavedimu – nuo pinigų sumos gavimo į BTA ar įgalioto draudimo tarpininko banko sąskaitą;

4.2.2. jeigu draudimo įmoka mokama kitais mokėjimo būdais – nuo datos, nurodytos konkrečiame pinigų sumokėjimo faktų patvirtinančiame dokumente. Mokėjimo būdų sąrašą rasite apsilankę mūsų interneto svetainėje www.bta.lt, arba paskambinę telefonu (8 5) 2600 600;

4.3. Jeigu Draudėjas nesumoka draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudėjas moka BTA 0,02 % delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną. BTA netaikys aukščiau minėtų delspinigių atvejais, kai:

a) draudimo įmoka mokama vienu mokėjimu;

b) draudimo įmoka mokama dalimis – už pirmą mokėjimą.

4.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, – tokiu atveju draudimo sutartis neįsigalioja ir yra anuliuojama be atskiro draudimo pranešimo praėjus 30 dienų po įmokos mokėjimo termino), BTA privalo sutartyje numatytu rašytiniu dokumentu informuoti, kad per 30 dienų nuo rašytinio dokumento išsiuntimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs.

5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS

5.1. Draudėjas ir BTA gali sudaryti draudimo sutartį naudodami galinius telekomunikacijų įrenginius. Draudimo sutartis, sudarytomis tarp Draudėjo ir BTA paštu, internetu, elektroniniu paštu, telefonu ir kitomis informacijos apsaugos priemonėmis, bus laikomos tinkamai sudarytomis bei įpareigojančiomis.

5.2. Jeigu draudimo sutartis yra sudaryta naudojant galinius telekomunikacijų įrenginius:

a) draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po visos draudimo įmokos ar pirmos jos dalies, nustatytos BTA, sumokėjimo;

b) sumokėdamas draudimo įmoką, Draudėjas patvirtina, kad sutinka su visomis draudimo sutarties sąlygomis;

c) rašytinio draudimo sutarties liudijimo (poliso) nebuvimas neįtakoja draudimo sutarties galiojimo;

d) Draudėjo reikalavimu BTA privalo Draudėjui pateikti draudimo sutarties liudijimą (polisą) per 5 (penkis) darbo dienas.

6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKEITIMAS

6.1. Draudimo sutartis baigiasi paskutinę draudimo laikotarpio dieną 24:00, jeigu Draudėjas ir BTA nesusitarė kitaip.

6.2. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet kuriuo metu, prieš 15 dienų raštu apie tai informuodamas BTA. Tokiu atveju, draudimo sutartis bus laikoma nutraukta dieną, nurodytą pranešime, bet ne anksčiau negu 15 (penkioliktą) dieną, po to kai buvo gautas pranešimas apie nutraukimą.

Tokiu atveju:

6.2.1. jeigu draudimo išmoka nebuvo išmokėta ar pretenzijų nebuvo pareikšta per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina Draudėjui dalį draudimo įmokos, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.2.2. jeigu buvo išmokėta ir/ar rezervuota draudimo išmoka ar buvo pareikšta pretenzijų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina dalį draudimo įmokos, kuri yra lygi nepanaudotos draudimo įmokos dalies už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir išmokėtos draudimo išmokos skirtumui, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.3. Draudimo sutarties sąlygos gali būti papildytos ar pakeistos tik rašytiniu BTA ir Draudėjo susitarimu.

6.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta ir kitais pagrindais, įtvirtintais LR draudimo teisės aktuose, reglamentuojančiuose draudimo sutartinius teisinius santykius.

7. BENDROSIOS IŠLYGOS

7.1. Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, BTA nemoka draudimo išmokos dėl:

7.1.1. teroristinių veiksmų (veiksmai, pasireiškiantys jėgos ar smurto naudojimu arba grasinimais panaudoti šiuos veiksmus bet kokios trečiosios šalies, kuri veikia atskirai ar organizuotai su kokia nors organizacija ar vyriausybe, ar jų naudai, kurie atliekami dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių priežasčių ir kurios ketinimai yra pastatyti vyriausybę ar visuomenę ar jos dalį į pavojų); nuostoliai, atsiradę dėl prevencinių veiksmų prieš teroristinius veiksmus taip pat nėra atlyginami.

7.1.2. karo, invazijos, priešiško užsienio valstybės veiksmų, karinių ar joms prilyginamų operacijų, tokių kaip pilietinio karo (paskelbus ar nepaskelbus karo), riaušių, streiko, sukilimo, maišto, revoliucijos, karo padėties, marodieravimo, vandalizmo, sabotažo; streiko, lokauto, viešosios tvarkos sutrikdymų, kurie prilygtų perversmui ar riaušėm, nuosavybės konfiskavimu, nacionalizacijos, jeigu tai yra sukelta ar sankcionuota valstybės valdžios, nepriklausomai nuo to, teisėtai ar ne; kitos politinės rizikos bei visi kiti nuostoliai ar išlaidos, patirtos tiesiogiai ar netiesiogiai dėl tokių veiksmų prevencijos, taip pat nėra atlyginamos;

7.1.3. tiesioginio ar netiesioginio branduolinio sprogdimo, branduolinės energijos ar radioaktyvių preparatų poveikio, tiesioginio ar netiesioginio radioaktyvaus užterštumo;

7.1.4. kitų aplinkybių, kurios pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, laikomos nenugalima jėga (force majeure);

7.1.5. tyčinių Draudėjo, Apdraustąjo ar Naudos gavėjo veiksmų.

8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ĮVYKUS GALIMAI DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKUI

8.1. Tam, kad Draudėjas ar Apdraustasis įgytų teisę gauti draudimo išmoką įvykus galimai draudžiamajam įvykiui, jis privalo:

8.1.1. nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (jeigu šių taisyklių specialiosiose sąlygose nenurodyta kitaip) informuoti BTA apie įvykusį galimai draudžiamąjį įvykį šių taisyklių specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis informuoja BTA apie galimai draudžiamąjį įvykį pavėluotai, Draudėjas ar Apdraustasis privalo įrodyti, kad nebuvo įmanoma informuoti laiku;

8.1.2. nedelsiant informuoti kompetentingas tarnybas (pvz. gydymo įstaigą, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamentą, policiją, avarines tarnybas ir pan.);

8.1.3. vykdyti visus BTA duotus nurodymus bei imtis visų priemonių, siekiant sumažinti žalą ir užkirsti kelią jos atsiradimui ar jos padidėjimui;

8.1.4. sudaryti BTA galimybę apžiūrėti galimai draudžiamąjį įvykio vietą, atlikti tyrimą bei apklausti liudytojus taip, kad BTA galėtų nustatyti nuostolio priežastis ir dydį;

8.1.5. pateikti visą informaciją ir dokumentus, kurių prašo BTA, įskaitant ir komercines paslaptis, jeigu jos Draudėjui ar Apdraustajam yra žinomos, tam, kad BTA galėtų nustatyti galimai draudžiamąjį įvykio priežastis ir žalos dydį;

8.1.6. esant galimybei išlaikyti įvykio vietą nepaliestą, kol atvyks BTA atstovas, jeigu BTA nedavė kitų nurodymų. Šis punktas netaikomas kiek yra būtina įvykdyti šių taisyklių 8.1.3. punkto reikalavimus;

8.2. Jeigu Draudėjas ar Naudos gavėjas tyčia ar dėl didelio neatsargumo nevykdo Taisyklėse nurodytų pareigų, BTA turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti.

9. DRAUDIMO IŠMOKA

9.1. Draudimo išmoka privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.

9.2. Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir BTA nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo prašymu BTA privalo išmokėti sumą, lygią šalių

neginčijamai draudimo išmokai, jeigu tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

9.3. Jeigu BTA uždelsia išmokėti draudimo išmoką dėl savo kaltės, BTA moka 0,02% delspinigius nuo mokėtinos draudimo išmokos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

9.4. Mokant draudimo išmoką, įskaitomos visos draudimo įmokos (už einamuosius draudimo metus), kurių mokėjimo terminas suėjęs draudimo išmokos mokėjimo dienai. Esant Draudėjo sutikimui, gali būti įskaitomos įmokos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs. Tais atvejais, kai dėl draudžiamąjį įvykio draudimo objektas žūsta, sunaikinamas arba prarandamas, mokant draudimo išmoką išskaičiuojamos visos pagal sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.

10. GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

10.1. Visi ginčai, kilę tarp draudimo sutarties šalių, sprendžiami derybų būdu. Jeigu taikus susitarimas nepasiekiamas, visi ginčai, kylantys iš draudimo sutarties ir susiję su draudimo sutarties pažeidimu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami LR teisme sutinkamai su Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teismuose pagal BTA filialo Lietuvoje buveinės adresą.

11. ASMENS DUOMENŲ VALDYMAS

11.1. Sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir/ar Apdraustasis išreiškia savo sutikimą, kad BTA kaip duomenų valdytojas tvarkytų Draudėjo asmens duomenis (išskyrus Ypatingus asmens duomenis) sutinkamai su Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, kiek tai yra reikalinga rizikos įvertinimui, mokumui bei įsiskolinimui valdyti, taip pat tiesioginės rinkodaros ir statistikos tikslais. Draudėjas ir/ar Apdraustasis sutinka, kad BTA teiktų skolininkų duomenis, taip pat ir asmens kodą, duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų duomenų rinkmenas. Be to, Draudėjas sutinka, kad BTA gautų informaciją iš duomenų valdytojų, tvarkančių asmens duomenis, jeigu tokia informacija BTA yra reikalinga, įgyvendinat aukščiau šiame straipsnyje nurodytus bei nepažeidžiant Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų. BTA privalo tvarkyti asmens duomenis teisėtai, sąžiningai bei tiksliai, ir imtis priemonių, užtikrinančių duomenų saugumą. Už Asmens duomenų apsaugos teisinės apsaugos įstatymo pažeidimus BTA atsako sutinkamai su LR teisės aktais.

12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ

12.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (subrogacija arba regresinio reikalavimo teisė). Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti visą BTA prašomą informaciją, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendinti jam perėjusį reikalavimo teisę.

13. KONFIDENCIALUMAS

13.1. Šalys įsipareigoja neatskleisti konfidencialios informacijos, gautos draudimo sutartinių ar ikisutartinių teisinių santykių pagrindu, tretiesiems asmenims, taip pat nenaudoti šios informacijos tokiu būdu, kuris pažeistų kitos draudimo sutarties šalies interesus. BTA turi teisę pateikti visą reikalingą informaciją nepriklausomiems ekspertams bei perdraudikams, gautą draudimo sutartinių ar ikisutartinių santykių pagrindu, taip pat saugoti ją BTA duomenų bazėse. Ši pareiga netaikoma, kuomet šalys, sutinkamai su LR teisės aktų reikalavimais, privalo pateikti informaciją kompetentingoms valstybės institucijoms.

14. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMO KITAM DRAUDIKAUS TVARKA

14.1. BTA turi teisę perduoti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems Draudikams teisės aktų nustatyta tvarka.

14.2. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju Draudėjui grąžinamos jo sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

15. INFORMACIJOS TEIKIMO TVARKA

15.1. Bet koks pranešimas, kurį Draudėjas ar BTA privalo perduoti vienas kitam, turi būti atliktas šiose taisyklėse nurodytais terminais vienu iš žemiau nurodytų būdų:

15.1.1. įteikiant Draudėjui, draudimo polise ar kituose rašytiniuose dokumentuose nurodytais adresais ar šalių pranešimuose apie buveinių adresus pasikeitimas;

15.1.2. išsiunčiant registruotąjį pašto korespondencijos siuntą;

15.1.3. elektroniniu paštu, kai šalys yra numačiusios šį pranešimo būdą sutartyje, arba konkludentiniais veiksmais išreiškia sutikimą keisti informaciją šiuo būdu;

15.1.4. faksu.

16. KITOS SĄLYGOS

16.1. Jeigu Draudėjas pasirašydamas draudimo sutartį nenurodė kitaip, Draudėjas išreiškia sutikimą, kad BTA siųstų jam draudimo pasiūlymus:

a) pratęsti jau sudarytas draudimo sutartis;

b) sudaryti kitas draudimo sutartis, nepriklausomai nuo draudimo rūšies.

16.2. Sutartiniams draudimo teisiniams santykiams taikomi LR Teisės aktai.

16.3. Draudimo sutartis sudaroma šių bendrųjų sąlygų ir specialiųjų sąlygų pagrindu. Jeigu specialiosios ir/ar individualios draudimo sąlygos, nurodytos sutartyje (draudimo liudijime) ir šiose bendrosiose sąlygose skiriasi, pirmenybė teikiama specialiosioms ir/ar individualioms draudimo sąlygoms.

16.4. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas bei kiti asmenys, kurie draudimo sutarties pagrindu įgyja teisių, turi laikytis šiose Taisyklėse įtvirtintų pareigų.

16.5. Šios Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo BTA valdyboje dienos, jeigu BTA valdyba nėra nurodžiusi kitos Taisyklių įsigaliojimo dienos.

16.6. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp kalbų, lietuviškas tekstas turi pirmenybę.

16.7. Šios taisyklės skelbiamos BTA interneto tinklalapyje adresu <http://www.bta.lt>.

Vartotojų ginčus su draudiku pagal kompetenciją nagrinėja Lietuvos banko Priežiūros tarnyba, Žirmūnų g. 151, LT-09128 Vilnius, interneto svetainė: www.lb.lt

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. PAAIŠKINIMAI DĖL TAISYKLĖSE VARTOJAMŲ SĄVOKŲ

Apdraustasis

Draudimo sutartyje nurodytas trečiasis asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami šių taisyklių pagrindu ir Draudėjo nurodymu.

Draudėjas

Asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl Draudimo sutarties sudarymo ar kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį arba kuris sudarė Draudimo sutartį su Draudiku pagal šias draudimo taisykles. Sąvoka „Draudėjas“ pagal šias taisykles taip pat apima asmenis, atliekančius darbą darbo sutarties pagrindu arba civilinės sutarties pagrindu, jeigu jie veikia Draudėjo nurodymu ir (ar) jo kontroliuojami. Susitarus dėl papildomos draudimo sąlygos „Darbdavio civilinės atsakomybės draudimas“, šios sąlygos atžvilgiu Draudėjo darbuotojai, kai jie veikia Draudėjo nurodymu ir (ar) jo kontroliuojami, yra laikomi trečiaisiais asmenimis. Draudėjo sąvoka taip pat apima Draudėjo (ūkinės bendrijos) tikruosius narius ar (ir) Draudėjo teisių perėmėją, tik tuo atveju, jei veikimas ar neveikimas, lėmęs draudžiamąjį įvykį, buvo atliktas Draudėjo, nurodyto draudimo liudijime.

Draudimo sutartis	Sutartis, kurios šalys yra BTA ir Draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti Draudikui draudimo įmokas. BTA draudimo sutartimi įsipareigoja išmokėti draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro ir yra neatsiejama jų dalis: šios Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo (toliau – BCA) taisyklės, rašytinis prašymas sudaryti sutartį (jeigu toks buvo pateiktas Draudikui pareikalavus), draudimo liudijimas, draudimo liudijime įrašyti ir sunumeruoti draudimo sutarties priedai, kiti Draudėjo ir Draudiko raštu įforminti dokumentai, kuriais susitariama dėl papildomų ar individualių draudimo sąlygų.
Tęstinė sutartis	Nauja Draudimo sutartis, kuri įsigalioja nenutrūkstamai, iš karto po prieš tai galiojusios draudimo sutarties draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo. Prieš sudarant tęstinę sutartį, Draudėjas turi naujai pateikti rizikos vertinimui ir tinkamos įmokos paskaičiavimui visą reikalingą informaciją. Draudikui pareikalavus, prie kiekvienos tęstinės sutarties turi būti pridėtas atnaujintas rašytinis prašymas sudaryti draudimo sutartį.
Draudžiamasis įvykis	Staiga ir netikėtai įvykęs nuo Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar su Draudėju susijusių asmenų valios nepriklausantis įvykis, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.
Nedraudžiamasis įvykis	Draudimo sutartyje ir (ar) įstatymuose nurodytas atsitikimas, įvykis, kuriam įvykus BTA neprivalo mokėti draudimo išmokos ir neatlygina patirtų nuostolių.
Draudimo suma	Draudimo liudijime nurodyta arba BCA taisyklių ir (arba) papildomose draudimo sąlygose nustatyta tvarka apskaičiuota pinigų suma, kurios neviršydamas BTA atlygina Draudėjo draudžiamąjį įvykiu metu patirtus nuostolius.
Sublimitas	Draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos dalis, kurios neviršydamas BTA išmoka draudimo išmoką dėl į draudimo liudijimą įtrauktos papildomos ar individualios draudimo sąlygos už draudimo liudijime įvardintą draudžiamąjį įvykį visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui. Išmokėjus draudimo išmoką dėl įvardinto draudžiamąjį įvykiu ar žalos, sublimitas ir nurodyta draudimo suma mažinama atitinkamos draudimo išmokos dydžiu.
Draudimo liudijimas (polisas)	Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis Draudimo sutarties sudarymą.
Su Draudėju susiję asmenys	Fiziniai asmenys (Draudėjo valdybos nariai, Draudėjo sutuoktinis, tėvai, įtėviai, seneliai, vaikai, įvaikiai, vaikaičiai, broliai, seserys ir jų vyrai bei žmonos, taip pat su Draudėju kartu gyvenantys asmenys, vedantys bendrą ūkį), taip pat fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami Draudėjo arba kartu su Draudėju yra kontroliuojami trečiosios šalies. Kontrolė – tai tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau nei 20 % balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime ar (ir) teisę skirti (išrinkti) ar atšaukti vadovą, ar (ir) daugiau nei pusę valdybos ar stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų) ar (ir) faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus.
Trečiasis asmuo	Asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal sudarytą Draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas Draudėjas ir su Draudėju susiję asmenys.
Darbdavys	Įmonė, įstaiga, organizacija ar kita organizacinė struktūra, nepaisant nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, mokanti arba privalanti mokėti nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokas.
Darbuotojas	Fizinis asmuo, įdarbintas draudimo liudijime nurodytu Draudėjo įmonėje (ar dirbantis Draudėjo naudai), darbo sutarties ar kitos analogiško pobūdžio sutarties pagrindu, LR Darbo kodekso, Valstybės tarnybos įstatymo arba kitų LR teisės aktų numatyta tvarka. Darbuotoju taip pat yra laikomas mokinytis, praktikantas ar savanoris, kuriam Draudėjas yra patikėjęs atlikti darbą, paslaugą arba kitus veiksmus ir su kuriuo yra sudaręs atitinkamas sutartis.
Apdrausta veikla	Draudimo liudijime įvardinta Draudėjo veikla, kuriai taikoma draudimo apsauga. Jeigu Draudėjas vykdo kelias veiklas, draudimo apsauga galioja tik tai veiklai, kuri yra nurodyta draudimo liudijime.
Produktas	Kiekvienas Draudėjo pagamintas ir už atlygį į rinką pateiktas materialus kilnojamas daiktas arba daiktas, esantis sudėtinė kito kilnojamo arba nekilnojamo daikto dalimi, už kurį Draudėjas prisiima atsakomybę dėl jo gamybos, pateikimo į rinką, pardavimo arba kitokio panaudojimo būdo. Produktu taip pat laikoma Draudėjo suteikta paslauga – veikla, kuria tenkinamas konkretus vartotojo poreikis.
Produkto pateikimas	Tai Draudėjo produkto išleidimas į apyvartą tolimesniam, valdymui, naudojimui, vartojimui ar kitokiam paskirstymui verslo tikslais, taip pat jo perdavimas pagal pirkimo – pardavimo, perdirbimo, nuomos, ar kitokio panašaus pobūdžio sutartis.
Defektų turintis produktas	Bet koks draudimo apsaugos galiojimo laikotarpį į rinką patekęs produktas, nurodytas draudimo liudijime, kuris neatitinka teisės aktuose saugiam produktui nustatytų reikalavimų ir tokiu pripažįstamas valstybinių saugos kontrolės institucijų ir (ar) Draudiko ir (ar) nepriklausomo eksperto.
Žala	Trečiojo asmens materialaus turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas ir (arba) trečiojo asmens kūno sužalojimas, sveikatos sutrikdymas (įskaitant mirtį) ir dėl to patirti tiesioginiai nuostoliai bei negautos pajamos, kurias trečiasis asmuo būtų gavęs jeigu nebūtų įvykęs įvykis (turtinė žala). Žalos sąvoka neapima neturtinės žalos. Taikant šių BCA taisyklių Papildomas draudimo sąlygas ir (arba) įtraukiant individualias sąlygas dėl draudimo apsaugos, žala gali būti apibrėžta kitaip.
Nuostoliai	Patirtos žalos piniginė išraiška. Į nuostolių dydį, šių BCA taisyklių nustatytomis sąlygomis, taip pat įskaičiuojamos Draudėjo patirtos, raštu su Draudiku suderintos išlaidos, susijusios su ekspertizės atlikimu, siekiant nustatyti žalos aplinkybes, priežastis ir dydį, taip pat su Draudiku raštu suderintos būtinos Draudėjo advokato atstovavimo išlaidos ginče bei trečiojo asmens naudai iš Draudėjo teismo priteistos bylinėjimosi išlaidos, patirtos dėl draudžiamuoju įvykiu pripažinto reikalavimo nagrinėjimo.
Negautos pajamos	Negautos pajamos (atskaičius visas išlaidas, mokėtinus mokesčius ir panašiai), kurias trečiasis asmuo realiai ir neabejotinai būtų gavęs, jei nebūtų buvę neteisėtų Draudėjo veiksmų, lėmusių žalą.
Neturtinė (moralinė) žala	Žala, kylanti kaip pasekmė dėl trečiojo asmens sveikatos sužalojimo, sutrikdymo ar gyvybės atėmimo. Moralinė žala papildomai susitarus pagal šias Taisykles gali būti draudžiamuoju įvykiu (Individuali draudimo sąlyga 011.1.22).
Besąlyginė išskaita	Nuostolio dydis, kurį privalo padengti pats Draudėjas kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju. Šis dydis draudimo liudijime gali būti nurodomas skaitine, procentine ar apibrėžto laikotarpio išraiška. Jeigu nėra sutarta kitaip, laikoma, kad pagal šias BCA taisykles ir (ar) Papildomas draudimo sąlygas taikoma išskaita yra besąlyginė.
Sąlyginė išskaita	Nuostolių dydis, kurį privalo padengti pats Draudėjas, jei nuostoliai neviršija išskaitos dydžio. Šis dydis draudimo liudijime gali būti nurodomas skaitine, procentine ar apibrėžto laikotarpio išraiška. Nuostoliams viršijus sąlyginės išskaitos dydį, BTA visiškai atlygina Draudėjo patirtą nuostolį, neišskaičiuodamas nustatytos išskaitos.
Kontrahentas (Subrangovas)	Fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra laikomas Draudėju pagal BCA taisyklių Bendrosios dalies 2.2. punkte pateiktą apibrėžimą ir kuriam dėl draudimo liudijime nurodytos veiklos šalių susitarimo pagrindu Draudėjas pavedė (patikėjo) atlikti darbą, paslaugą arba kitus veiksmus.
Prašymas sudaryti draudimo sutartį	Draudiko nustatytos rašytinės formos dokumentas arba žodinis prašymas, kuriuo išreiškiamas Draudėjo ketinimas sudaryti Draudimo sutartį su Draudiku ir kuriuo Draudikui suteikiama informacija apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai įvertinti.

Atgėžtino reikalavimo teisė (Subrogacija)	Draudiko teisė reikalauti grąžinti išmokėtą sumą (draudimo išmoką) iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Subrogacija yra netaikoma Apdraustojo (Draudėjo) atžvilgiu, išskyrus įstatyme ir šiose Taisyklėse nustatytas išimtis.
Reikalavimas	Raštu pateiktas pranešimas, kuriuo kreipiamasi į Draudėją ar tiesiogiai į Draudiką dėl Draudėjo padarytos žalos atlyginimo nukentėjusiam trečiajam asmeniui.
Didelis neatsargumas	Draudėjo ar Apdraustojo, jo darbuotojų ar kitų su Draudėju ar Apdraustųjų susijusių asmenų elgesys, pasireiškiantis veiksmais ir (ar) neveikimu, kurių asmuo, laikydamasis bent minimalių saugos, atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų (būtų) padaręs.
Patikėtas turtas	Draudėjo teisėtai valdomas tretiesiems asmenims priklausantis turtas. Sąvoka neapima turto (pastatai, statiniai, teritorija), kur Draudėjas vykdo statybos darbus.
Draudimo apsaugos laikotarpis	Draudimo liudijime nurodytas laiko tarpas, kuriuo apibrėžiama draudimo apsaugos galiojimo pradžia ir pabaiga, kuri nebūtinai sutampa su draudimo sutarties laikotarpiu. Jeigu nesutarta kitaip, laikoma, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo sutarties laikotarpiu, jei Draudėjas tinkamai ir laiku vykdo sutartimi prisiimtus įsipareigojimus, įskaitant draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies mokėjimą.
Draudimo sutarties laikotarpis	Draudimo liudijime nurodytas draudimo sutarties galiojimo laiko tarpas, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartus įsipareigojimus.
Retroaktyvi data	Draudimo liudijime nurodyta konkreti data, prieš prasidedant draudimo sutarties laikotarpiui, nuo kurios apdraustam objektui yra taikoma draudimo liudijime nurodyta draudimo apsauga (Individuali draudimo sąlyga 011.1.23).
Pratęstas pretenzijos pareiškimo laikotarpis	Šalims susitarus pagal Individualią draudimo sąlygą 011.1.24, taikomas papildomas terminas, per kurį Draudėjas turi teisę pranešti apie draudimo apsaugos galiojimo metu ir šiuo nustatytu papildomu laikotarpiu gautus reikalavimus atlyginti tretiesiems asmenims padarytą žalą, laikantis visų šiose taisyklėse ir (ar) Papildomose draudimo sąlygoje nurodytų apie informavimo įvykį terminų ir reikalavimų. Išplėstinis reikalavimo pateikimo laikotarpis prasideda iš karto, kai pasibaigia Draudimo sutartyje nustatytas laikotarpis.
Motorinė transporto priemonė	Transporto priemonė, turinti variklį, įskaitant traktorius, mopedus, kitas savaeigės transporto priemones, skirtas žmonėms ir (arba) kroviniams vežti, išskyrus bėgines transporto priemones.
Piniginės vertybės	Lietuvos Respublikos arba užsienio valstybių piniginiai ženklai, čekiai, vekseliai, akcijos, obligacijos ir kiti dokumentai, apyvartoje pakeičiantys grynuosius, mokėjimo kortelės.
Dvigubas draudimas	Draudimo išmokos mokėjimas Draudėjui dėl to paties nuostolio pagal kelias draudimo sutartis, kai BTA atlygina nuostolį proporcingai savo atsakomybės daliai. Šiuo atveju bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.
Nevisiškas draudimas	Atvejis, kai įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA privalo atlyginti Draudėjui ar Naudos gavėjui jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui, jeigu nustatyta Draudimo suma yra mažesnė už Draudimo vertę.

2. DRAUDIMO OBJKTAS

- 2.1. Draudimo objektas – atsižvelgiant į šių BCA taisyklių Bendrosios dalies sąlygas, nustatytas Papildomas draudimo sąlygas ir (ar) individualias draudimo sutarties sąlygas, įstatymų nustatyta tvarka Draudėjui kylanti civilinė atsakomybė už tretiesiems asmenims padarytą žalą:
- 2.1.1. Bendros civilinės atsakomybės draudimo atveju Draudėjui eksploatuojant teisėtai priklausančius ir (ar) jo teisėtai pagrindu valdomus statinius, patalpas, teritorijas, reklaminius standus, iškabas, įrengimus ar kitus draudimo liudijime nurodytu adresu esančius objektus;
- 2.1.2. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo atveju – kilusią Draudėjui vykdant apdraustą draudimo liudijime nurodytą veiklą;
- 2.1.3. Produkto civilinės atsakomybės draudimo atveju – padarytą Draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu arba paslauga.
- 2.2. Civilinė atsakomybė – pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusią atlikus veiksmus (įskaitant neveikimą), kuriuos įstatymas draudžia atlikti, arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.
- 2.3. Priklausomai nuo Draudėjo pasirinkto varianto, nurodyto draudimo liudijime, šių taisyklių pagrindu gali būti draudžiama:
- 2.3.1. Pagal Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sąlygą – Draudėjo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, kilusią dėl eksploatuojamų Draudėjui teisėtai priklausančių ir (ar) jo teisėtai pagrindu valdomų statinių, patalpų, teritorijos, reklaminių standų, iškabų, įrengimų ar kitų objektų, esančių draudimo liudijime nurodytu adresu, trūkumų;
- 2.3.2. Pagal Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygą – Draudėjo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, padarytą draudėjui vykdant apdraustą draudimo liudijime nurodytą veiklą;
- 2.3.3. Pagal Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlygą – Draudėjo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, padarytą Draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu arba paslauga.
- 2.4. Šalys gali susitarti dėl Papildomų draudimo sąlygų, nurodytų BCA taisyklių Specialiojoje dalyje, taikymo, kurios įrašomos į draudimo liudijimą.

3. DRAUDŽIAMASIS ĮVYKIS

- 3.1. Draudžiamasis įvykis – tai draudimo laikotarpiu ir teritorijoje pateiktas trečiojo asmens reikalavimas atlyginti žalą, kai nustatomos visos šios sąlygos:
- 3.1.1. įvykis, lėmęs žalą trečiajam asmeniui, turi būti įvykęs laikotarpiu nuo draudimo apsaugos pradžios iki draudimo apsaugos laikotarpio pabaigos, draudimo liudijime nurodytoje teritorijoje;
- 3.1.2. reikalavimas atlyginti Draudėjo padarytą žalą dėl draudžiamąjo įvykio yra pareikštas rašytine (pretenzijos/ieškinio) forma Draudimo sutarties laikotarpiu arba išplėstinio reikalavimo pateikimo laikotarpiu, jei dėl jo susitarta pagal Papildomas draudimo sąlygas, o BTA apie įvykį yra informuotas BCA taisyklėse nustatytais terminais;
- 3.1.3. reikalavimas pareikštas dėl draudimo liudijime nurodytos apdraustos Draudėjo civilinės atsakomybės (veiklos civilinės atsakomybės, bendrosios civilinės atsakomybės ar produkto civilinės atsakomybės);
- 3.1.4. Draudėjui pagal įstatymus kyla civilinė atsakomybė dėl trečiajam asmeniui padarytos žalos;
- 3.1.5. Draudėjas nežinojo ir (ar) negalėjo žinoti apie draudžiamąjį įvykį ir (ar) trečiojo asmens nuostolius iki draudimo sutarties sudarymo.
- 3.2. Kilus abejonėms dėl įvykio datos kūno sužalojimo arba sveikatos sutrikdymo atveju, žalos padarymo data laikoma diena, kai nukentėjusysis pirmą kartą kreipiasi į gydytoją dėl simptomų (požymių), kuriais grindžiama žala ir reikalavimas dėl jos atlyginimo.
- 3.3. Vienu įvykiu laikoma trečiųjų asmenų patirta žala, kilusi dėl tos pačios priežasties ir tomis pačiomis aplinkybėmis, neatsižvelgiant į tai, ar dėl jos atlyginimo buvo pareikštas vienas ar keli reikalavimai, tačiau kiekvieno pareikšto reikalavimo atitikimas draudžiamąjo įvykio sąlygoms, nurodytoms šio skyriaus 3.1 punkte, yra vertinamas atskirai.

Jeigu kiti (tolimesni) įvykiai iš įvykių serijos įvyko dėl Draudėjo tyčinių veiksmų arba akivaizdaus aplaidumo arba dėl to, kad Draudėjas nevykdė savo įsipareigojimų, nurodytų BCA taisyklių 10.2.1 punkte, BTA neprisiima atsakomybės už tokių įvykių padarinius.

4. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

4.1. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi reikalavimai atlyginti žalą:

- 4.1.1. susijusių su trečio asmens bet kokiais finansiniais nuostoliais, kurie kilo ne kaip trečiojo asmens kūno sužalojimo, gyvybės atėmimo arba materialaus turto sugadinimo, sunaikinimo dėl draudžiamojo įvykio pagal šią taisyklį sąlygas pasekmė;
- 4.1.2. susijusių su neturtinės (moralinės) žalos atlyginimu (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.22);
- 4.1.3. atsiradusių ne dėl draudimo sutartyje nurodytos apdraustos veiklos, pateikto produkto ir (ar) suteiktos paslaugos;
- 4.1.4. nesusijusių su Draudėjo teisėtu pagrindu eksploatuojamais, apdrausta veiklai naudojamais statiniais, patalpomis, teritorija, įrengimais, mechanizmais ar kitais objektais, nurodytais draudimo sutartyje;
- 4.1.5. padaryta pačiam Draudėjui ar (ir) su Draudėju susijusiems asmenims;
- 4.1.6. susijusių su Draudėjo atsakomybe dėl pateiktų produktų ar (ir) suteiktų paslaugų kokybės garantijos, paties draudėjo patirtiems nuostoliams ar išlaidoms, taisant veiklos rezultatą ar iš naujo atliekant blogai padarytus darbus, pakeičiant netinkamą produktą tinkamu;
- 4.1.7. padarytą Draudėjo produktui. Draudimas taip pat neapima reikalavimų, susijusių su išlaidomis dėl defektų paieškos arba netinkamo produkto pašalinimo iš rinkos, visuomenės informavimo apie netinkamą produktą, reikalavimų, susijusių su apyvartos kritimu (sumažėjimu) ir kitais su tuo susijusiais nuostoliais;
- 4.1.8. susijusių su Draudėjo arba trečiųjų asmenų patirtomis išlaidomis dėl defektų turinčio produkto grąžinimo, pakeitimo tinkamos kokybės produktu ar atšaukimo iš rinkos;
- 4.1.9. kilusių dėl to, kad produktas ar atlikta paslauga neatitiko lūkesčių, nesukėlė pažadėto ar tikėto efekto, poveikio, neatliko ar nevisiškai atliko pažadėtas ar tikėtasis funkcijas;
- 4.1.10. padarytą turtui, kuriame Draudėjo produktas yra sudėtinė dalimi mišinio, detalės, ingrediento, pakuotės ar kitu pavidalu;
- 4.1.11. kuri atsirado dėl produkto ar paslaugos naudojimo pažeidžiant saugos reikalavimus ar naudojimo ne pagal paskirtį, arba ne pagal pridėtą naudojimo instrukciją ar kitą produkto savybę ir jo naudojimo būdą aprašantį dokumentą, taip pat ir kai toks aprašantis dokumentas nepridėtas, kai to reikalauja teisės aktai;
- 4.1.12. atsiradusių dėl to, kad produktas neatitinka teisės aktuose nustatytų normų (standartų), neturi galiojančio pažymėjimo, atestato, sertifikato, leidimo, jeigu tokie dokumentai yra privalomi pagal galiojančius teisės aktus;
- 4.1.13. kurių Draudėjas padaro sąmoningai arba atlikdamas veiksmus, kurie užtraukia baudžiamąją atsakomybę; Draudėjo žinojimas apie produktų defektus, kenksmingas savybes, darbų, paslaugų arba kitų veiksmų netinkamumą prilyginamas sąmoningai kaltes formai pagal šio punkto sąlygas;
- 4.1.14. BTA visais atvejais neatlygina žalos, padarytos dėl Draudėjo tyčios ar didelio neatsargumo. Jei paaiškėtų, kad BTA pagal teisinį reguliavimą neturi pagrindo remtis tyčios ar didelio neatsargumo aplinkybėmis prieš nukentėjusius trečiuosius asmenis, Draudėjas privalo grąžinti Draudikui šio išmokėtą draudimo išmoką;
- 4.1.15. padarytą Draudikui, atsiradusių tarp Draudėjo ir kitų ta pačia draudimo sutartimi apdraustų asmenų bei tarp apdraustųjų ir jų kontrahentų (subrangovų), jeigu nėra sutarta kitaip;
- 4.1.16. įvykusių dėl sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, tame tarpe medicininių procedūrų vykdymo, medicininės konsultacijos teikimo;
- 4.1.17. kilusių dėl netinkamo sutarties įvykdymo ar neįvykdymo (sutartinė atsakomybė). Taip pat tais atvejais, kai sutartimi nustatyta atsakomybė už žalą yra didesnė apimties nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, draudimo apsauga taikoma ta dalimi, kiek kiltų Draudėjo civilinė atsakomybė pagal įstatymą be sutarties;
- 4.1.18. kilusių dėl darbų, paslaugų ir (ar) produktų neatlikimo, nepateikimo arba vėlavimo juos atlikti, pateikti;
- 4.1.19. kilusių dėl Draudėjo vykdomos veiklos, valdomo/eksploatuojamo turto, patiektų ar pagamintų produktų, jeigu Draudėjui, vykdant veiklą ar iki draudimo apsaugos laikotarpio pradžios arba retroaktyvios datos, jei tokia buvo numatyta, buvo ir/ ar turėjo būti žinoma apie tokių veiksmų, produktų, paslaugų trūkumus, defektus ar kenksmingą poveikį, netinkamą kokybę, nepakankamą saugumą ar kitas panašias aplinkybes, dėl kurių atsirado žala;
- 4.1.20. susijusių arba tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai kilusių dėl to, kad Draudėjas per nustatytą laikotarpį nepašalina aplinkybių, kurias pašalinti teisėtai reikalavo BTA ir/ ar atitinkamos valstybinės institucijos;
- 4.1.21. atsiradusių dėl Draudėjo ar jo įgaliotų asmenų veikos (veikimo, neveikimo), kai jis (jie) buvo apsvaigę nuo alkoholio, narkotinių ar toksinių, svaiginamųjų medžiagų;
- 4.1.22. dėl natūralaus turto nusidėvėjimo ar vertės sumažėjimo;
- 4.1.23. susijusių su žala dėl motorinių sausumos transporto priemonių, kurių valdytojų civilinė atsakomybė privalo būti apdrausta transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalumu draudimu, eksploatavimu;
- 4.1.24. atsiradusių dėl veiklos vykdymo, produktų pateikimo, neturint tam įgaliojimų, licencijų ar leidimų, jeigu pagal įstatymus jie privalomi;
- 4.1.25. atsiradusių dėl klaidų ar trūkumų tyrimuose, matavimo rezultatuose, brėžiniuose, darbų specifikacijose, išvadose, ataskaitose, instrukcijose, skaičiuoklėse (sąmatose), statybų priežiūros arba montavimo srities veiklos, susijusios su kontrole arba išvadų (rekomendacijų) teikimu, projektavimo, planavimo ar kitokio pobūdžio konsultacijose, kurie yra pateikiami kartu su Draudėjo produktu arba patys yra Draudėjo produktas;
- 4.1.26. padarytą dėl netinkamo transportavimo arba ekspedijavimo sutarties įsipareigojimų vykdymo, taip pat kylančią pagal vežėjo civilinę atsakomybę;
- 4.1.27. pinigineims vertybėms, meno dirbiniams, archyvų arba kolekcionierių kolekcijoms;
- 4.1.28. kurių sukelia pastovi emisijas t.y. atsiradusių palaipsninio arba ilgalaikio temperatūros, dujų, garų, drėgmės, sniego tirpsmo, pelėsių, dūmų, suodžių, dulkių, triukšmo kvapo, šviesos, vibracijos poveikio taip pat dėl grybelio, žemės įgruvų arba nuošliaužų (kartu su ant jos stovinčiais statiniais) poveikio;
- 4.1.29. reglamentuojamą direktyvos 2004/35/CE dėl aplinkai daromos žalos prevencijos ir pašalinimo;
- 4.1.30. susijusių su geologija ir kalnakasyba;
- 4.1.31. kurių padarė Draudėjo žinioje esantys gyvuliai ir gyvūnai;
- 4.1.32. susijusių su prievole sumokėti netesybas, delspinigius, baudas, nuobaudas arba kito panašaus pobūdžio sankcijas ar baudžiamojo pobūdžio nuostolius;
- 4.1.33. susijusių su autorinių teisių ir gretutinių teisių pažeidimu, patentų, prekių ženklų, logotipų arba prekių ir įmonių pavadinimų naudojimu, pažeista juridinio asmens reputacija, Konkurencijos įstatymo pažeidimu;
- 4.1.34. susijusių su asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pažeidimu, asmens įžeidimo, garbės ir orumo pažeminimo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimo, diskriminacija;
- 4.1.35. susijusių su klaidinančia arba nesąžininga reklama arba skelbimais;
- 4.1.36. tiesiogiai ir/ar netiesiogiai kilusių dėl nuodingų, radioaktyvių, toksinių, sprogstamųjų, pavojingų medžiagų, atliekų ir (ar) jų dalių saugojimo, sandėliavimo, naudojimo, krovimo, transportavimo, ar radioaktyvaus užteršimo;

- 4.1.37. atsiradusios dėl produkto, kurio sudėtyje yra žmogaus kraujo, plazmos arba žmogiškos kilmės į kraują panašių medžiagų, genetiškai modifikuoto produkto, produkto, kurio sudėtyje yra medicinos tikslams naudojamo silikono;
- 4.1.38. atsiradusios dėl produkto, kuris skirtas naudoti arba montuoti kokiose nors skraidančiuose arba kosminiuose objektuose, taip pat žalos, susijusios su orlaiviu ir kosminių skaidančių objektų turėjimu, gamyba, priežiūra arba aptarnavimu;
- 4.1.39. susijusių su visų rūšių vandens, oro ir geležinkelio transporto priemonių naudojimu ir/ ar eksploatavimu, taip pat oro ar jūrų uosto valdymu arba bet kokia veikla jų teritorijoje;
- 4.1.40. kilusių dėl fejerverkų ir visų rūšių šaudmenų ir/ar sprogmėnų gamybos, naudojimo, valdymo, saugojimo ar platinimo;
- 4.1.41. atsiradusių dėl karo, pilietinio karo, invazijos, užsienio valstybės priešiško veiksmų, karinio pobūdžio veiksmų (nepriklausomai nuo to, ar karas buvo paskelbtas ar ne), pilietinio karo, sukilimo, revoliucijos, maišto, riaušių, streiko, lokauto, sabotažo, vidinių neramumų, karinio arba civilinio perversmo, politinių organizacijų organizuotų ar su jomis susijusių asmenų vykdomų organizuotų ar piktavališkų veiksmų, sąmokslų, turto konfiskavimo, arešto, rekvizicijos, sunaikinimo arba sugadinimo, vykdančios valdžios organų ar muitinės įstaigų įsakymus;
- 4.1.42. teroro veiksmų, kurių metu kyla pavojus žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, infrastruktūros objektams, ir su prantamų kaip bet kokių pobūdžio veiksmai, susiję su jėgos, prievartos, smurto panaudojimu arba grasinimu panaudoti prievartą, kuriuos vykdo asmuo arba asmenų grupė, veikianti savarankiškai arba kokių nors organizacijų ar vyriausybės įgaliojimu ar pavedimu, siekiant politinių, ekonominių, religinių, ideologinių arba panašių tikslų, kuriais norima paveikti, įbauginti vyriausybę, visuomenę arba kurių nors jos dalį arba veiksmai, kurie pagal teisės aktus ir teisinę praktiką pripažįstami teroro aktu;
- 4.1.43. dėl bet kokių branduolinės reakcijos, branduolinės spinduliuotės, radioaktyvaus užteršimo pasekmių, taip pat bet kokių spindulių (elektromagnetinių, šilumos, šviesos ir kt.) poveikio bei dėl cheminių, biologinių medžiagų naudojimo ne pagal jų paskirtį;
- 4.1.44. atsiradusios dėl reagavimo, bandymo užkirsti kelią arba nuslopinti šio skyriaus 4.1.41–4.1.43 papunkčiuose nurodytus veiksmus ir įvykius;
- 4.1.45. susijusių arba tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai kilusių dėl:
- 4.1.45.1. asbesto arba kitos medžiagos, savo sudėtyje turinčios asbesto, Ureaformaldehido Urea Formaldehyde), švino, polichloruoto bifenilo (PCB), dioksino, bet kokių organinių teršalų naudojimo, nepaisant jų pavaldalo arba kiekio;
- 4.1.45.2. pernešamos (užkrečiamos) spongiforminės encefalopatijos (TSE), įskaitant, bet neatsiribojant spongiformine galvijų encefalopatija (BSE kempinligės) ar nauja Jakob–Kreutzfeldt ligos atmaina;
- 4.1.45.3. genetiškai modifikuotų komponentų ar jiems prilygintų gaminių, kurių genetinė informacija yra pakeista, taip pat produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų komponentų;
- 4.1.45.4. jonizuojančių, lazerio, mazerio spindulių, aukšto dažnio energijos spinduliuotės, radioaktyvios spinduliuotės, taip pat įvykusių dėl netiesioginio arba tiesioginio magnetinio arba elektromagnetinio lauko poveikio;
- 4.1.45.5. įvairaus tipo kompiuterių programinių įrangų bei kitų tipų programų, trikdančių kokios nors programos, kompiuterio, tinklo, telefono darbą, nepriklausomai nuo jų atsiradimo priežasčių, tame tarpe susijusių su internetu arba su naudojimu internetu;
- 4.1.45.6. negalėjimo nuskaityti datos arba neteisingo datos įskaitymo pasekmė, susijusi su faktu, kad kompiuteriuose, kompiuterių sistemose, programinėse įrangose, kompiuterių procesoriuose, elektronikos įrangoje esančiuose laukeliuose, kuriuose nurodomi metai nėra numatytas pakankamas ženklų skaičius, dėl to neįmanoma atrasti, įsiminti, įrašyti arba apdoroti duomenų, susijusių su datos nuskaitymu;
- 4.1.45.7. dėl tabako produktų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo, naudojimo, platinimo, reklamavimo;
- 4.1.45.8. žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) arba šio viruso mutavusių derivantų ir/ arba atmainų, taip pat už atsakomybę dėl būklės bet koku būdu susijusios su įgytu imunodeficito sindromu (AIDS) ar kitu panašaus pobūdžio sindromu;
- 4.1.45.9. bet kokių pobūdžio užkrečiamų ligų;
- 4.1.45.10. dokumentų, programinės įrangos, duomenų, neatsižvelgiant į jų išraišką ar formą, jų laikmenų sugadinimo, sunaikinimo, praradimo, netekimo, netinkamo perdavimo, neteisėto panaudojimo;
- 4.1.45.11. dėl elektromagnetinio lauko (EMF) ir/ar bet kokių pobūdžio elektromagnetinės radiacijos (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokių pobūdžio elektros prietaisų skleidžiamo EMF/EMR poveikio;
- 4.1.45.12. dietilstibestolio ar jo darinių (DES), kontraceptinių preparatų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;
- 4.1.45.13. sukeltą siliciodioksido, formaldegido poveikio, silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikyje;
- 4.1.45.14. dėl bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimo, įkvėpimo ar buvimo jų poveikyje, o taip pat bet kokiems kaštams ar išlaidoms, bet koku būdu susijusioms ar kylančioms iš panaikinimo, sušvelninimo, pašalinimo, sulaukymo, detoksikacijos, neutralizacijos, stebėsenos, kontroliavimo, atsikratymo, ar bet kokių įsipareigojimo iširti ar įvertinti bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimą ar efektą.
- Sąvoka „Grybeliai“ apima, bet neapsiriboja, bet kokios formos ar tipo pelėsius, grybus, mieles, ar bioteršalus;
 - Sąvoka „Sporos“ apima, bet neapsiriboja, bet kokių medžiagų, atsirandančių, kylančių iš bet kokių „grybelių“.
- 4.2. Jeigu sutarties šalių rašytiniu susitarimu draudimo apsauga nėra išplėsta (Papildomos draudimo sąlygos aiškiai apibrėžta apimtimi) ir susitarta dėl atitinkamų Papildomų draudimo sąlygų taikymo, nurodytų šių BCA taisyklių Specialiojoje dalyje, arba nėra susitarta raštu pagal individualias draudimo sutarties sąlygas, BTA neatsako už žalą:
- 4.2.1. padarytą Draudėjo darbuotojams, mokiniui, praktikantui, kurią privalo atlyginti Draudėjas, kaip darbdavys (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.1);
- 4.2.2. padarytą Draudėjui patikėtam turtui (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.2);
- 4.2.3. kuris yra Draudėjo išsinuomotas, pasiskolintas, saugojamas, prižiūrimas, jam patikėtas, jo valdomas, naudojamas, kontroliuojamas ar transportuojamas;
- 4.2.4. buvo Draudėjo ruošiamas, gaminamas, remontuojamas, montuojamas, perdirbamas, taisomas, kitaip apdorojamas, jei žala padaroma apdorojimo metu;
- 4.2.5. padarytą viešbučio svečių įsineštiems daiktams, susijusių su viešbučio veiklos vykdymu (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.3);
- 4.2.6. padarytą aplinkai (pasireiškusios oro, vandens, žemės užteršimu) ir su tuo susijusių nuostolių (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.4);
- 4.2.7. kilusių už Lietuvos Respublikos ribų (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.5);
- 4.2.8. kurią apima daugiabučių namų gyventojų bendrijos civilinė atsakomybė (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.6);
- 4.2.9. sukeltą organizuoto renginio metu (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.7);
- 4.2.10. padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms arba (ir) konteineriams, vykdančiam pakevimo, perkrovimo, iškrovimo darbus (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.8);

- 4.2.11. padarytą sutartinių darbų, paslaugų vykdymo metu statybos, žemės ūkio mašinomis, savaeigėmis transporto priemonėmis, įskaitant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.9);
- 4.2.12. padarytą atliekant statybos darbus (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.10);
- 4.2.13. padarytą Draudėjo kontrahentų (subrangovų), kai Draudėjas pagal galiojančius teisės aktus yra atsakingas už subrangovų (kontrahentų) padarytą žalą (Individualios draudimo sąlygos Nr. 011.1.11, 011.1.12);
- 4.2.14. už trečiųjų asmenų nuostolius, kuriuos jie patiria dėl Draudėjo pateikto defekty turinčio produkto pašalinimo, demontavimo ir kokybiško produkto montavimo (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.13);
- 4.2.15. už trečiųjų asmenų nuostolius, kuriuos jie patiria dėl produktų defekto atsiradimo naudojant, apdorojant, perdirbant Draudėjo pagamintomis, pateiktomis, sumontuotomis arba prižiūretomis mašinomis ar įrenginiais (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.14);
- 4.2.16. kilusių vykdant profesinę veiklą (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.15);
- 4.2.17. kilusių dėl su vykdoma veikla susijusių Draudėjui patikėtų ir prarastų dokumentų (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.16);
- 4.2.18. atsiradusių dėl grynųjų finansinių nuostolių (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.17);
- 4.2.19. atsiradusių dėl sprogdinimo ar griovimo darbų vykdymo Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.18);
- 4.2.20. padarytą ta pačia sutartimi apdraustų asmenų (kontrahentų) vieno kitam – kryžminė atsakomybė (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.19);
- 4.2.21. atsiradusių dėl sutartinių prievolių nevykdymo ar netinkamo vykdymo (sutartinė atsakomybė) (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.20);
- 4.2.22. atsiradusių dėl transporto priemonių valdymo (Individuali draudimo sąlyga Nr. 0.11.1.21).

5. DRAUDIMO SUMA

- 5.1. Draudimo suma – tai draudimo sutartyje (įskaitant šias taisykles) nurodyta pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka ar jų suma, kurią BTA gali išmokėti už visus įvykius draudžiamuosius įvykius pagal draudimo sutartį ir (ar) Draudėjo pasirinktą draudimo sąlygą (variantą). Gali būti nustatyta bendra draudimo suma visiems draudimo objektams, kurios negali viršyti visų draudimo išmokų suma, mokama pagal draudimo sutartį pagal visus draudžiamuosius įvykius ir visas draudimo sąlygas.
- 5.2. Išmokėjus visas draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas arba nustatytą bendrą draudimo sumą visiems draudimo objektams, draudimo sutarties galiojimas pasibaigia.
- 5.3. Draudimo suma nustatoma Draudėjo pageidavimu, BTA neatsako už netinkamai nustatytą sumos dydį.
- 5.4. Draudimo sutartyje šalys gali susitarti ir nustatyti individualias draudimo sumas bei draudimo sumos sublimitus įvardintų draudžiamų objektų, atskirų žalos rūšių atžvilgiu arba vienam draudžiamajam įvykiui. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA moka draudimo išmoką, neviršydamą atitinkamo sublimito dydžio. Bet kuris iš nustatytų sublimitų negali būti didesnis už nustatytą draudimo sumą.
- 5.5. Draudimo suma kiekvieną kartą sumažėja išmokėtos (-ų) draudimo išmokos (-ų) dydžiu iki visiško jos išnaudojimo. Kai draudimo išmoka mokama pagal nustatytą sublimitą, kiekvieną kartą išmokėjus išmoką, sumažėja ir nustatytas sublimitas, ir tuo pačiu dydžiu sumažėja nustatyta draudimo suma. Draudimo sutartis lieka galioti tuo sublimito ir draudimo sumos dydžiu, kuris lieka atėmus išmokėtą draudimo išmokos dydį.
- 5.6. Draudėjo pageidavimu, sumokėjus papildomą draudimo įmoką, BTA gali likusiam draudimo apsaugos laikotarpiui, padidinti arba papildyti draudimo sumą arba atskirus sublimitus.

6. IŠSKAITA

- 6.1. Sudarant draudimo sutartį, kiekvienam draudžiamajam įvykiui BTA nustato išskaitą. Išskaita gali būti nustatyta procentais nuo žalos dydžio, draudimo sumos arba išreikšta fiksuota pinigų suma.
- 6.2. Išskaita gali būti sąlyginė ar besąlyginė. Taikant sąlyginę išskaitą, BTA neatsako ir draudimo išmokos nemoka už žalą, kurios dydis neviršija išskaitos dydžio, ir pilnai atsako už žalą, jeigu jos dydis viršija išskaitą. Taikant besąlyginę išskaitą, Draudiko atsakomybė kiekvienu draudžiamajam įvykiui atveju lygi pagal šias Taisykles apskaičiuotos žalos dydžiui, išskaičiavus išskaitą.
- 6.3. Draudimo sutartyje išskaita gali būti taikoma kiekvienam draudžiamajam įvykiui arba bendrai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui.

7. DRAUDIMO ĮMOKA

- 7.1. Draudimo įmokos dydis nustatomas BTA ir Draudėjo susitarimu. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo liudijime.
- 7.2. Jei draudėjas nesumoka draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, su kurios mokėjimu siejamas Draudimo sutarties įsigaliojimas, taikomos šiose BCA taisyklėse nustatytos pasekmės (8.8 punktas).
- 7.3. Pasibaigus draudimo sutarties galiojimui ar ją nutraukus, Draudėjo pareiga mokėti draudimo įmoką už laikotarpį, kai buvo teikiama draudimo apsauga, išlieka.
- 7.4. Šalys gali susitarti raštu taikyti kintamą įmokos rodiklį. Įtraukus tokią sąlygą į Draudimo liudijimą, kad draudimo įmoka apskaičiuojama pagal kintamą rodiklį – darbuotojų skaičių ar numatomą metinę įmonės apyvartą, yra nurodoma avansinė draudimo įmoka, kurią Draudėjas privalo sumokėti polise nurodytu terminu, ir minimali draudimo įmoka. Pasibaigus draudimo sutarties galiojimui ar kitais šalių sutartais terminais, Draudėjas privalo pateikti duomenis apie faktinį darbuotojų skaičių ar metinį apyvartos dydį, pagal kurį paskaičiuojama galutinė draudimo įmoka, kuri negali būti mažesnė už nurodytą minimalią draudimo įmoką:
- 7.4.1. Jei paskaičiuota galutinė draudimo įmoka yra didesnė nei avansinė draudimo įmoka, Draudėjas privalo sumokėti galutinės ir avansinės draudimo įmokų skirtumą;
- 7.4.2. Jei paskaičiuota galutinė draudimo įmoka yra mažesnė nei avansinė draudimo įmoka, draudimo įmokos skirtumas yra užskaitomas kitai Draudėjo draudimo sutarčiai arba pervedamas į jo nurodytą sąskaitą.

8. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR GALIOJIMAS

- 8.1. Draudimo sutartis sudaroma pagal Draudėjo pateiktą raštišką arba žodinį prašymą BTA.
- 8.2. Draudėjas, norintis sudaryti Draudimo sutartį, privalo pateikti BTA informaciją apie BTA nurodytas esmines aplinkybes ir kitas Draudėjui žinomas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos Draudžiamajam įvykiui atsiradimo rizikai bei galimos žalos dydžiui, taip pat nurodyti, ar draudžiamas objektas jau yra apdraustas kitų draudimo įmonių.
- 8.3. BTA turi teisę kreiptis į Draudėją su prašymu pateikti papildomą informaciją, reikalingą BTA sutarties sudarymui ir (arba) rizikos įvertinimui.
- 8.4. BTA turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas asmeniui atsisakymo priežasčių.
- 8.5. Draudimo sutarties sudarymas patvirtinamas Draudimo liudijimu (polisu), išduodamu BTA.

8.6. Draudimo sutartis sudaroma vienerių metų laikotarpiui, jeigu nesutarta kitaip. Draudimo sutarties laikotarpis nurodomas draudimo liudijime (polise).

8.7. Draudėjas privalo pranešti BTA apie visas sudarytas ar ketinamas sudaryti tų pačių rizikų dėl to paties draudimo objekto draudimo sutartis su kitomis draudimo įmonėmis ir jų sąlygas, tiek prieš sudarant draudimo sutartį, tiek draudimo sutarties galiojimo metu.

8.8. Sudarius Draudimo sutartį kito asmens naudai, taisyklėse nurodytas pareigas privalo vykdyti ir Apdraustasis/ Naudos gavėjas, išskyrus atvejus, kai jis nežinojo ir negalėjo žinoti apie jo naudai sudarytą Draudimo sutartį.

8.9. BTA turi teisę tikrinti apdraustą riziką bei objektą ir po draudimo sutarties sudarymo. Draudikui pareikalavus Draudėjas privalo užtikrinti reikiamos informacijos, objektų prieinamumą.

8.10. BTA turi teisę, tačiau neprivalo, prieš sudarant sutartį apžiūrėti ir (ar) draudžiamą riziką ir (ar) (įvertinti) draudžiamą turtą, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.

8.11. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo dėti visas pastangas užkirsti kelią draudžiamajam įvykiui atsitikti bei imtis visų būtinų priemonių žalai išvengti, laikytis raštiškų BTA nurodymų. Draudėjas privalo suteikti galimybę BTA ar įgaliotam BTA atstovui apžiūrėti apdraustą objektą ir patikrinti, ar Draudėjas laikosi Draudimo sutartyje numatytų sąlygų bei BTA nurodymų. Šioje nuostatoje nurodytų reikalavimų nepaisymas yra laikomas esminiu Draudimo sutarties pažeidimu, suteikiančiu BTA teisę nutraukti Draudimo sutartį.

9. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS

9.1. Draudimo rizika padidėja arba sumažėja, kai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu pasikeičia aplinkybės, tiesiogiai susijusios su grėsmės įvykti draudžiamajam įvykiui padidėjimu arba sumažėjimu, ir jeigu BTA nurodė jį draudimo sutartyje, kaip turinčią įtakos draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui.

9.2. Jeigu draudimo rizika padidėja jau sudarius draudimo sutartį, Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo to momento, kai pats apie tai sužinojo ar turėjo sužinoti, raštu pranešti BTA apie draudimo rizikos padidėjimą. Padidėjus draudimo rizikai, BTA turi teisę reikalauti sumokėti papildomą draudimo įmoką.

9.3. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu paaiškėja, kad draudimo rizika sumažėjo, Draudėjas turi teisę reikalauti sumažinti draudimo įmoką.

10. DRAUDĖJO IR BTA PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

10.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas raštu pranešti Draudikui apie visus aplinkybių, galinčių turėti įtakos draudžiamajam įvykiui ir/ar žalos Draudimo objektui atsiradimui bei galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui), pasikeitimus. Jeigu draudėjas neįvykdo šiame punkte nustatytos pareigos, BTA turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau BTA neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.

10.2. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas (Apdraustasis ir Naudos gavėjas) privalo:

10.2.1. imtis visų prevencijos ir kitų priemonių žalai išvengti bei jau atsiradusius nuostolius dydžiui sumažinti;

10.2.2. nedelsiant, nuo sužinojimo momento apie įvykį, informuoti atitinkamas institucijas ar (ir) tarnybas (greitoji medicininė pagalba, policija, priešgaisrinė tarnyba, avarinė tarnyba ir t.t.);

10.2.3. nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 (septynias) darbo dienas, apie įvykį raštu pranešti Draudikui, nurodant šias aplinkybes:

10.2.3.1. kada, kur ir kokiomis aplinkybėmis įvyko įvykis;

10.2.3.2. vardus, pavardes, pavadinimus ir adresus asmenų, galinčių pateikti ar teikiančių reikalavimus;

10.2.3.3. galimą nuostolių (reikalavimo) dydį;

10.2.3.4. įvykio priežastis, poziciją dėl pareikšto reikalavimo ir su tuo susijusius paaiškinimus.

10.2.4. vykdyti BTA (jo atstovų) nurodymus, laikytis rekomendacijų, suteikti jam informaciją ir reikiamus įgaliojimus;

10.2.5. suteikti BTA arba jo atstovui galimybę nevaržomai tirti visokeriopai padėti BTA ar jo atstovui nustatyti įvykio priežastis ar aplinkybes bei nustatyti nuostolių dydį, teikti reikalaujamus su tuo susijusius dokumentus;

10.2.6. bendradarbiauti su BTA, siekiant įvertinti reikalavimo pagrįstumą ir dydį;

10.2.7. per 2 darbo dienas, net ir tuo atveju, jeigu apie draudžiamąjį įvykį BTA jau buvo pranešta anksčiau, pranešti BTA apie pradėtus teismo procesus, susijusius su reikalavimu atlyginti žalą;

10.2.8. suteikti BTA visus įgaliojimus derėtis su trečiuoju asmeniu, pareiškusiu reikalavimą (-us), dalyvauti teisminiame ir neteisminiame ginčo nagrinėjime ir sudaryti taikų susitarimą (sutartį);

10.2.9. bendradarbiauti, siekiant taikaus ginčo sprendimo.

10.3. Draudėjas taip pat privalo pateikti BTA visus priimtus procesinius sprendimus, susijusius su draudžiamuoju įvykiu (nutraukti/ sustabdyti ikiteisminį tyrimą dėl žalą sukėlusios nusikalstamos veikos, kompetentingo teismo sprendimo nuorašą dėl įvykio, sukėlusio žalą, ir kt.) per tokį terminą, kuris leistų Draudikui pateikti (apeliacinį) skundą.

10.4. Be raštiško BTA sutikimo Draudėjas neturi teisės iš dalies ar visiškai pripažinti ar tenkinti reikalavimą atlyginti žalą.

11. ŽALOS DYDŽIO NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TVARKADVIGUBO DRAUDIMO SĄLYGA

Žalos nustatymas ir išmokos mokėjimas

11.1. BTA išmoka draudimo išmoką tik nustačius draudžiamajam įvykiui faktą ir draudimo išmokos dydį, vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis. Draudimo išmoka išmokama, atlikus faktinį ir teisinį vertinimą, pripažinto reikalavimo ar ieškinio, pasiekto rašytinio taikaus susitarimo arba įsiteisėjusio teismo procesinio sprendimo pagrindu.

11.2. BTA draudimo sumos ribose padengia:

11.2.1. dėl draudžiamajam įvykiui trečiųjų asmenų patirtą žalą;

11.2.2. su BTA suderintą išlaidą, susijusią su ekspertizės atlikimu, kurios atliekamos žalos aplinkybėms, priežastims ir dydžiui nustatyti;

11.2.3. būtinas, su BTA raštu suderintas, Draudėjo patirtas advokato atstovavimo išlaidas ginče, kuris nagrinėjamas BTA raštiškai sutikus, net ir tuo atveju, kai yra abejojama, ar draudimo apsauga apima konkrečią žalą. Įvykus įvykiui, dėl kurio kyla Draudėjo civilinė atsakomybė ir prieš jį yra inicijuojamas baudžiamasis procesas, BTA padengia Draudėjo gynybos teisme išlaidas, tik jeigu pats pareikalavo pradėti šį procesą arba raštu sutinka padengti šias išlaidas;

11.2.4. trečiojo asmens naudai iš Draudėjo teismo priteistas bylinėjimosi išlaidas, patirtas dėl draudžiamajam įvykiui pripažinto reikalavimo nagrinėjimo.

11.3. Draudėjo trečiojo asmens reikalavimo ar (ir) ieškinio pripažinimas arba patenkinimas neturi jokių teisinių padarinių BTA, jeigu šiam veiksmui iš anksto nebuvo gautas raštiškas BTA sutikimas.

11.4. BTA išmoka draudimo išmoką, kurios suma atitinka trečiojo asmens patirtos žalos dydį, tačiau ne daugiau nei draudimo liudijime nurodyta draudimo suma, neviršijant nustatytą sublimitų dydžio, atėmus nustatytas išskaitos dydį. Jei nustatytos draudimo sumos ar sublimito nepakanka visiems nuostoliams atlyginti, likusių nuostolių dalį privalo atlyginti pats Apdraustasis/ Draudėjas.

11.5. Kilus ginčui dėl nuostolių ir draudimo išmokos dydžio nustatymo, šalys turi teisę susitarti ir kreiptis į ekspertą (-us) dėl nuostolių dydžio nustatymo. Jei šalys per 14 (keturiolika) dienų nesusitaria dėl konkretaus eksperto ar ekspertizės įstaigos paskyrimo, kiekviena šalis kreipiasi į savo pasirinktą ekspertą ir nurodo trečią vyriausiąjį ekspertą, į kurį kreipiamasi tik tuo atveju, jei šalių pasirinktų ekspertų išvados prieštarauja viena kitai. Ekspertais negali būti pasirinkti asmenys, kuriuos su BTA, Draudėju ar trečiuoju asmeniu sieja tarnybiniai ryšiai ar jie kitaip priklausomi nuo vienos iš šalių. Išlaidas, susijusias su eksperto samdymu, apmoka ta šalis, kuri į jį kreipėsi, o jei šalys kreipėsi kartu, išlaidos apmokamos per pusę. Jei tarp šalių yra kilęs ginčas, ekspertų samdymo išlaidas apmoka šalis, kuri pripažinta neteisčia. Pažymėtina, kad atlyginamos tik protingos ir pagrįstos eksperto (-ų) samdymo išlaidos.

11.6. BTA mokėtina draudimo išmoka nustatoma pagal Draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuoto nuostolio sumą, atsižvelgiant į dvigubą bei nevisišką draudimą.

11.7. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos išskaičiuojamos pagal Draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas suėjęs, jei tarp BTA ir Draudėjo nėra sutarta kitaip. Visos draudimo sumos išnaudojimo atveju, t.y. kai išmokama draudimo išmoka ar jų suma lygi draudimo sumai, BTA iš draudimo išmokos išskaičiuoja visas nesumokėtas draudimo įmokas, neatsižvelgiant į jų mokėjimo terminus.

11.8. Tais atvejais, kai Draudėjas atsako už žalą kartu su kitais asmenimis, BTA mokama draudimo išmoka yra ne didesnė nei Draudėjui tenkanti nuostolių dalis, neatsižvelgiant į tai, kad Draudėjas atlygino trečiajam asmeniui visą patirtą žalą. Ši taisyklė taikoma ir tais atvejais, kai Draudėjo ir kitų už žalą atsakingų asmenų atsakomybė yra solidari.

11.9. Jei dėl vieno draudžiamąjį įvykio mokama draudimo išmoka pagal kelių draudimo sutartyje nustatytų objektų (įvykių, draudimo variantų) draudimo sąlygas, tai mokamai draudimo išmokai taikoma tik viena didžiausia nustatyta besąlyginė išskaita, kurios dydžiu mažinama mokama išmoka.

11.10. Jei trečiojo asmens reikalavimas Draudėjui, neviršija Draudimo sutartyje nurodytos išskaitos dydžio, o BTA raštu rekomendavo Draudėjui atlyginti nuostolius, tačiau Draudėjas ginčija trečiojo asmens reikalavimo pagrįstumą ir/ar jo dydį, BTA neprivalo mokėti draudimo išmokos, net jei dėl šalių bylinėjimosi Draudėjo mokėtinas žalos atlyginimas viršytų Draudimo sutartyje nurodytos išskaitos dydį.

11.11. Draudėjas visais atvejais privalo raštu suderinti su Draudėju konkretaus advokato (advokato padėjėjo) pasirinkimą dėl Draudėjo interesų atstovavimo teismuose, kai nagrinėjama byla dėl pagal Draudimo sutartį apdraustos Draudėjo civilinės atsakomybės kilimo.

11.12. Atsisakius mokėti visą draudimo išmoką ar jos dalį, BTA apie tai raštu praneša Draudėjui arba reikalavimus pareiškusiam asmeniui, nurodydamas atsisakymo mokėti visą draudimo išmoką ar jos dalį, priežastis ir teisinį pagrindą.

11.13. Jeigu Draudėjui/ Apdraustajam/ Naudos gavėjui priklauso draudimo išmoka dėl tų pačių nuostolių atlyginimo pagal kelias draudimo sutartis, BTA turi teisę sumažinti mokamą draudimo išmoką, proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį (Dvigubas draudimas). Bet kuriuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai pagal kiekvieną Draudimo sutartį taip, kad bendra draudimo išmoka neviršytų bendros patirtų atlygintinių nuostolių sumos.

12. DRAUDIMO IŠMOKOS NEMOKĖJIMAS IR MAŽINIMAS

12.1. Draudimo išmoka nemokama:

12.1.1. kuomet įvykis pripažintas nedraudžiamuoju;

12.1.2. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas ar su šiais asmenimis susiję asmenys pateikia BTA žinomai klaidingą informaciją ar dokumentus, kurie turi esminės įtakos Draudžiamąjį įvykio faktui, priežastims, aplinkybėms ir (ar) galimam žalos (nuostolių) dydžiui įvertinti;

12.1.3. draudimo sutartis buvo sudaryta po draudžiamąjį įvykio;

12.1.4. jeigu draudžiamasis įvykis įvyksta draudimo apsaugos sustabdymo metu arba iki draudimo apsaugos įsigaliojimo;

12.1.5. žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;

12.1.6. BTA nebuvo tinkamai informuotas apie įvykį ir (ar) reikalavimą, o Draudėjas savo nuožiūra atlygino žalą, išskyrus atvejus, kai išmokėta išmoka buvo besąlygiškai teisinga;

12.1.7. be BTA raštiško sutikimo pripažintus trečiojo asmens reikalavimus ir (ar) jų dydį, išskyrus atvejus, kai šie reikalavimai yra besąlygiškai teisingi;

12.1.8. draudimo sutartyje ar atitinkamuose teisės aktuose numatyti kiti pagrindai atsisakyti mokėti draudimo išmoką.

12.2. BTA turi teisę sumažinti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, jei:

12.2.1. Draudėjas pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją, kuri galėjo turėti įtakos BTA apsisprendimui sudaryti draudimo sutartį ar (ir) draudimo sutarties sąlygų nustatymui, taip pat Draudėjui laiku nepranešus apie aplinkybes dėl draudimo rizikos padidėjimo, kurios lėmė draudžiamąjį įvykį ar nuostolių padidėjimą;

12.2.2. jei Draudėjas ar Apdraustasis vykdydamas savo veiklą nesilaiko priešgaisrinės saugos, darbų saugos, gamybos technologijos ir kitų teisės aktuose nustatytų ir jo veiklai keliamų reikalavimų ir šis pažeidimas turėjo įtakos žalos atsiradimui ar padidėjimui;

12.2.3. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas nepranešė laiku kompetentingoms įstaigoms ar institucijoms apie Draudžiamąjį įvykį, jeigu šis pažeidimas turėjo įtakos žalos padidėjimui arba atėmė iš Draudiko galimybę nustatyti įvykio aplinkybes ir padarinius;

12.2.4. Draudėjas, Apdraustasis sąmoningai arba dėl akivaizdaus aplaidumo nepranešė BTA apie įvykį per šiose taisyklėse numatytus terminus, ir (ar) jeigu šis pažeidimas turėjo įtakos žalos padidėjimui arba atėmė iš Draudiko galimybę nustatyti įvykio aplinkybes ir padarinius;

12.2.5. Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas sąmoningai nevykdo visų ar dalies jiems nustatytų pareigų ar teisėtų BTA reikalavimų;

12.2.6. yra nustatyti kiti Draudimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nustatyti pagrindai atsisakyti mokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

12.3. Jei Draudėjas be raštiško BTA sutikimo sudaro taikų susitarimą su trečiuoju asmeniu arba visiškai ar iš dalies pripažįsta trečiojo asmens pareiktą reikalavimą, BTA nekyla pareiga mokėti draudimo išmoką dėl žalos ar jos dalies, kuri viršija Draudiko pripažinto reikalavimo dalį, atlyginimo.

12.4. Jei BTA pripažįsta įvykį draudžiamuoju ir raštu pasiūlo taikiai atlyginti trečiojo asmens nuostolius, o Draudėjas, nepaisydamas BTA sprendimo pripažinti įvykį draudžiamuoju ir nustatyto nuostolių dydžio, toliau tęsia ginčo nagrinėjimą bei siekia atmesti trečiojo asmens reikalavimą ir (ar) jų dalį, BTA neatlygina jokių papildomų išlaidų, atsiradusių po pasiūlymo dienos, ir priteistos didesnės, nei jo pasiūlyta, žalos dalies.

12.5. Draudimo apsauga netaikoma Draudėjo ir Apdraustąjo tarpusavio reikalavimas dėl žalos atlyginimo.

13. DRAUDIKO REIKALAVIMO TEISĖ

Draudiko teisė

13.1. BTA išmokėjus draudimo išmoką, teisės aktų nustatytais atvejais BTA pereina teisė reikalauti žalos atlyginimo iš atsakingo už žalą asmens (subrogacija), kai už šių asmenų veiksmais (neveikimu) padarytą žalą atsakingas tapo Draudėjas. Ši taisyklė nėra taikoma Draudėjui ir asmenis, su kuriais Draudėją sieja bendras namų ūkis arba už kuriuos jis yra atsakingas arba kurie yra apdrausti ta pačia draudimo sutartimi atžvilgiu, išskyrus teisės aktuose ir BCA taisyklių 4.1.14 punkte nurodytus atvejus, taip pat jei šalys susitarė dėl šios nuostatos netaikymo pagal papildomas ar individualias draudimo sutarties sąlygas.

13.2. Draudėjui arba Apdraustajam visiškai ar iš dalies atsisakius reikšti pretenzijas žalos kaltininkui dėl visiško ar dalinio žalos atlyginimo, arba, jei to padaryti neįmanoma dėl Draudėjo ar su juo susijusių asmenų kaltės, BTA turi teisę atsisakyti išmokėti visą draudimo išmoką arba jos dalį. Jeigu tokia aplinkybė paaiškėtų jau išmokėjus draudimo išmoką, BTA turi teisę pareikalauti grąžinti visą išmokėtą draudimo išmoką arba jos dalį.

13.3. Draudėjas (Apdraustasis, Naudos gavėjas) privalo suteikti visą žinomą informaciją ir dokumentus, reikalingus BTA perėjusiai reikalavimo teisei įgyvendinti, taip pat suteikti galimybę atlikti veiksmus, kurie yra būtini subrogacijos pagrindu atsirandančiai teisei veiksmingai įgyvendinti.

13.4. Jei BTA išmokėta draudimo išmoka kompensuoja tik dalį Draudėjo atlygintos žalos, dėl draudimo išmoka neatlygintos žalos dalies išieškojimo tvarka Draudėjas turi pirmumo teisę.

14. PAPILDOMOS SĄLYGOS

14.1. Šalys gali susitarti dėl Papildomų draudimo sąlygų, nurodytų BCA taisyklių Papildomų draudimo sąlygų dalyje taikymo, pagal kurias išplečiama BTA teikiama draudimo apsauga, įtraukiant draudimo liudijime ar sunumeruotuose draudimo sutarties prieduose išvardintas Papildomas draudimo sąlygas. Draudimo apsauga yra teikiama tik tokios apimties, kokią apibrėžia į sutartį įtrauktos Papildomos draudimo sąlygos turinys, jei šalys kitaip nesusitarė pagal individualias draudimo sąlygas.

14.2. Draudiko atsakomybė pagal šias Papildomas draudimo sąlygas yra ribojama draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma arba sublimitu.

14.3. Visoms Papildomoms draudimo sąlygoms taikomos BCA taisyklių nuostatos. Esant BCA taisyklių ir Papildomų draudimo sąlygų prieštaravimams, BTA pirmiausia vadovaujasi Papildomomis draudimo sąlygomis.

15. INDIVIDUALIOS DRAUDIMO SĄLYGOS

15.1. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.1. DARBDAVIO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS (DCA)

Sąvokos

Nelaimingas atsitikimas darbe – įvykis darbe arba pakeliui į darbą arba iš darbo, įskaitant eismo įvykį darbo metu, teisės aktų nustatyta tvarka iširtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe, kurio padarinys – darbuotojo sveikatos sužalojimas (lengvas, sunkus) arba mirtis. Ši sąvoka neapima darbuotojo mirties ar sveikatos sutrikimo dėl ligos, susijusios ar nesusijusios su atliekamu darbu ir jo aplinka.

Nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo – įvykis, darbuotojui vykstant pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykęs darbuotojo darbo dienomis, įvykęs kelyje tarp darbovietės ir gyvenamosios vietos, taip pat ne darbo vietos teritorijoje, kurioje darbuotojas gali būti pertraukos pailsėti ir (ar) pavalgyti metu ir (ar) teritorijoje, kurioje yra išmokamas darbo užmokestis.

Profesinė liga – bet koks ūmus ar lėtinis darbuotojo sveikatos sutrikimas, pablogėjimas, kurį sukėlė vienas ar daugiau kenksmingų ir (ar) pavojingų darbo aplinkos veiksnių ir nustatyta tvarka pripažintas profesine liga.

Darbo vieta – vieta, kurioje darbuotojas turi vykdyti savo darbinės prievolės, t.y. dirbti. Darbo vietą nustato darbo sutartis, darbo vidaus taisyklės, kiti dokumentai ir teisės aktai.

Žala – Draudėjo Darbuotojo kūno sužalojimas, sveikatos sutrikdymas (įskaitant mirtį) ir dėl to patirti tiesioginiai nuostoliai bei negautos pajamos, kurias Draudėjo darbuotojas būtų gavęs, jeigu nebūtų įvykęs įvykis, taip pat jo neturtinė žala, kuri yra draudžiamąjo įvykio pasekmė dėl sveikatos sužalojimo, sutrikdymo ar gyvybės atėmimo.

Draudimo objektas ir draudžiamieji įvykiai

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Individualios draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą jo darbuotojams, kilusių dėl nelaimingo atsitikimo darbo metu ir (ar) pakeliui į darbą ar iš darbo. Žala darbe Darbuotojui turi būti tiesioginė apdraustos Draudėjo ūkinės veiklos pasekmė, o žalos atsiradimas susijęs su darbine veikla Draudėjo naudai ir (ar) Draudėjo pavestų darbų atlikimu. Kartu draudžiama ir neturtinė (moralinė) žala, kuri kilo kaip Draudėjo darbuotojų kūno sužalojimo (sveikatos sutrikdymo), gyvybės atėmimo pasekmė.

1.2. Jeigu nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja darbo vietoje ir tarnybinių komandiruočių metu Lietuvos Respublikos teritorijoje. Draudimo apsaugos galiojimo teritorija aiškiai įvardinama draudimo sutartyje. Draudimo apsauga taikoma dėl žalos, atsiradusios už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų, jei Draudėjo darbuotojai Draudėjui, kaip darbdaviui, pateikia reikalavimus ar ieškinius, kurie nagrinėjami pagal Lietuvos Respublikos teisės normas ir yra teisingi Lietuvos teismams.

1.3. Draudžiamuoju įvykiu laikoma – reikalavimo, atitinkančio BCA taisyklių 3.1 punkte nurodytas sąlygas, Draudėjui pateikimas dėl Draudėjo darbuotojui darbe ir (ar) pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykusio nelaimingo atsitikimo, kai kyla Draudėjo, kaip darbdavio, civilinė atsakomybė, o reikalavimas, ieškinytis pateiktas nepažeidžiant BCA taisyklėse numatytų terminų ar per išplėstinį reikalavimo pateikimo laikotarpį, jeigu toks yra numatytas.

1.4. Jeigu yra pateikti keli reikalavimai, atsiradę dėl tos pačios priežasties, tačiau žalos padarymo momento negalima tiksliai nustatyti, toks atvejis bus laikomas vienu draudžiamuoju įvykiu, o žala padaryta tuo momentu, kai Draudėjui buvo pareikštas pirmas reikalavimas atlyginti nuostolius. Kiekvieno reikalavimo atitikimas BCA taisyklių 3.1 punkte nustatytoms sąlygoms vertinamas atskirai

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:

2.1.1. atsiradusių dėl profesinių ligų, bet kokių užkrečiamųjų ligų, ir už žalą, kurią darbuotojas patyrė dėl gydytojo nustatyto gydymo režimo pažeidimo;

2.1.2. padarytą piniginiams vertybėms;

2.1.3. padarytą darbuotojo materialiam turtui, jeigu nesutarta kitaip;

2.1.4. kuri atlyginama pensijomis, socialinio draudimo išmokomis ir kitomis pašalpomis, mokamomis atitinkamų institucijų, taip pat pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį, išskyrus atvejus, kai nurodytas išmokas išmokėję subjektai įgyja atgąžtinio reikalavimo teisę į Draudėją (laikantis šio skyriaus 2.1.3 punkto);

2.1.5. atsiradusių dėl nelaimingo atsitikimo darbe, kuris įvyko dėl ligos arba ligos sukkelto priepuolio, kuris buvo nelaimingo atsitikimo priežastimi (epilepsija, insultas, infarktas ir pan.);

2.1.6. atsiradusių, kai darbuotojas savavališkai (be darbdavio žinios) dirbo sau (savo interesais) ar užsiėmė veikla, nesusijusią su darbo funkcijų atlikimu;

2.1.7. kurią darbuotojas patyrė vykdydamas veiklą, nenurodytą draudimo polise;

- 2.1.8. padarytą darbuotojui dėl Draudėjo veiklos, kurioje ikiteisminio tyrimo institucija arba teismas nustatė nusi-
kalstamos veikos požymius arba kad ši veika yra susijusi su administraciniu teisės pažeidimu;
- 2.1.9. kurią darbuotojas patyrė dėl to, kad buvo apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ir (ar) toksinių
medžiagų ir tai nebuvo susiję su technologinių procesų, jei tai turėjo ar galėjo turėti įtakos nelaimingo atsitikimo
įvykimui ar žalos padidėjimui, jeigu nesutarta kitai;
- 2.1.10. padarytą nelegaliai Draudėjo naudai dirbančiam darbuotojui;
- 2.1.11. kuri buvo padaryta darbuotojui dėl prieš jį panaudotos psichinės ir (ar) fizinės prievartos, smurto, jeigu smur-
to aplinkybės ir motyvai nesusiję su darbu;
- 2.1.12. kuri buvo padaryta darbuotojui, kai jis dalyvavo trukdant dirbti kitiems, stabdant darbo procesą, dalyvau-
jant kitose įmonės neramumuose, streike, lokaute ir panašiai;
- 2.1.13. padarytą darbuotojui dėl to, kad Draudėjas per nustatytą laiką nepašalino aplinkybių, kurias pašalinti pri-
valėjo pagal institucijų ir (ar) Draudiko raštiškus reikalavimus; taip pat už žalą, atsiradusią darbuotojui dėl to, kad
pats darbuotojas pažeidė darbų saugos reikalavimus ir prieš tai jau per paskutinius 6 kalendorinius mėnesius, raštu
buvo įspėtas darbdavio ar pastarojo įgalioto asmens;
- 2.1.14. atsiradusią, kai darbuotojas sąmoningai ar tyčia siekė sukelti nelaimingą atsitikimą;
- 2.1.15. atsiradusią darbuotojui atliekant darbus, kurių atlikimui reikalingas specialus kvalifikacinis pasiruošimas,
apmokymas, instruktavimas ar (ir) atitinkamas specialus kompetentingų įstaigų (komisijų) išduotas leidimas, kurio
darbuotojas neturėjo (darbai prie aukštos įtampos, su specialiomis mašinomis, aukštumoje ir panašiai);
- 2.1.16. padaryta Draudėjui ar Draudėjo šeimos nariams, ar su Draudėju susijusiems asmenims;
- 2.1.17. padarytą darbuotojui, dėl Draudėjo, kaip darbdavio, sutartinių įsipareigojimo nevykdymo ar netinkamo vykdymo;
- 2.1.18. BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.1 punktą.

Draudimo rizikos padidėjimas

- 3.1. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma, kai draudimo apsaugos metu pasikeičia šie duomenys:
 - 3.1.1. Draudėjo vykdomos veiklos pasikeitimas arba kitų vykdomų veiklų atsiradimas;
 - 3.1.2. Draudėjo darbuotojų skaičiaus padidėjimas daugiau nei 30%;
 - 3.1.3. Kita svarbi informacija nurodyta prašyme sudaryti sutartį ar kurios BTA prašė pateikti ir yra nurodęs draudimo
polise ar jo prieduose;
 - 3.1.4. BCA taisyklėse nurodytos aplinkybės, susijusios su draudimo rizikos padidėjimu.
- 3.2. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines
dienas raštu pranešti BTA apie visus aplinkybių, galinčių turėti įtakos draudžiamojai įvykio ir (ar) žalos Draudimo
objektui atsiradimui bei galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui), pasikeitimus.

Šalių teisės ir pareigos

- 4.1. Draudėjas be BCA taisyklėse nurodytų pareigų vykdymo, taip pat privalo:
 - 4.1.1. Imtis visų saugumo priemonių, reikalingų žalos išvengimui ir galimo nuostolio sumažinimui;
 - 4.1.2. Apie atsitikusį įvykį nedelsiant pranešti kompetentingoms institucijoms: greitosios medicinos pagalbos tarny-
ba, policijai, avarinei tarnybai, priešgaisrinės saugos tarnybai, valstybinei darbo inspekcijai ir panašiai;
 - 4.1.3. Nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo draudžiamojai įvykio arba jo padarinių atsiradimo/
nustatymo (jeigu jie buvo pastebėti vėliau) dienos pranešti raštu BTA apie įvykį, o darbuotojo mirties atveju, BTA
informuoti per 1 darbo dieną, net ir tuo atveju, jeigu apie draudžiamą įvykį jau buvo pranešta;
 - 4.1.4. BTA pareikalavus, Draudėjas privalo suteikti visas sąlygas BTA ar jo atstovui nevaržomai tirti įvykio priežastis,
pasekmes bei aplinkybes, leisti BTA susipažinti su nukentėjusio sveikatos būkle, o kilus neaiškumams, BTA turi teisę
papildomai iširti nukentėjusio asmens sveikatos būklę;
 - 4.1.5. BTA draudimo išmoką išmoka Draudėjo darbuotojui, patyrusiam žalą, arba teisėtam reikalavimo pareiškėjui
Draudėjo darbuotojo mirties atveju, arba pačiam Draudėjui, kuris raštu suderino su BTA ir atlygino nukentėjusiam
darbuotojui padarytą žalą.
- 4.2. Įvykį pripažinus draudžiamuoju, BTA išmoka draudimo išmoką:
 - 4.2.1. trišalio rašytinio taikaus susitarimo tarp nukentėjusio asmens (jo mirties atveju – teisėto reikalavimo pareišk-
kėjo), Draudėjo ir BTA pagrindu;
 - 4.2.2. kai yra įsiteisėjusi teismo nutartis dėl Draudėjo ir nukentėjusių asmenų sudarytos taikos sutarties, kurios su-
darymui ir sąlygoms raštiškai pritarė;
 - 4.2.3. įsiteisėjusio, neapskųsto teismo sprendimo civilinėje byloje, kuriuo priteistas žalos dėl nelaimingo atsitikimo
darbe ar pakeliui į (iš) darbą žalos atlyginimas, pagal draudžiamąjį įvykį pagrindu. BTA privalo būti raštu informuo-
tas apie tokią civilinę bylą ir turėti teisę joje dalyvauti).

Kitos sąlygos

- 5.1. Net jeigu į draudimo sutartį taip pat yra įtraukiamos šių BCA taisyklių Individualios draudimo sąlygos Nr. 11 ir (ar)
12, pagal šią sąlygą apdrausta darbdavio civilinės atsakomybė neapima Draudėjo subrangovų atsakomybės už
žalą, padarytą jų darbuotojams.
- 5.2. Draudėjo darbuotojo mirties ar sveikatos sužalojimo atveju, BTA atlygina nuostolius, viršijančius gautas žė-
miau nurodytas išmokas:
 - 5.2.1. socialinio draudimo įstaigų išmokas;
 - 5.2.2. savanoriškas Draudėjo išmokas (išskyrus draudimo nuo nelaimingų atsitikimų draudimo išmokas);
 - 5.2.3. pagal Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo
įstatymo išmokėtas arba privalomas išmokėti išmokas;
 - 5.2.4. kurias privalo kompensuoti valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
 - 5.2.5. kitas išmokėtas pašalpas, išmokas, kuriomis kompensuota dalis dėl nelaimingo atsitikimo patirtos žalos.
- 5.3. Kai šios sąlygos 5.2 punkte nurodytas išmokas išmokėję subjektai įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę į Draudėją,
laikantis kitų draudimo sąlygų, BTA atlygina šias Draudėjo atlygintinas išmokas.
- 5.4. Esant BCA taisyklių ir Papildomų draudimo sąlygų prieštaravimams, BTA pirmiausia vadovaujasi Individualio-
mis draudimo sąlygomis.

15.2. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.2. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ DRAUDĖJUI PATIKĖTAM TURTUI

Draudimo objektas

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Individualios draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į
draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą teisėtu pagrindu valdomam Draudė-
jui patikėtam turtui. Draudimo objektas pagal šią Individualią draudimo sąlygą yra Draudėjo civilinė atsakomybė,
kilusi dėl Draudėjo kaltės padariusi žalą teisėtu pagrindu valdomam Draudėjui patikėtam turtui. Laikoma, kad
turto vertė yra jo likutinė vertė, jei draudimo liudijime nenurodyta kitaip.
- 1.2. Likutinė vertė – vertė, atitinkanti turto atkūrimo išlaidas iki prieš tai buvusios, bet nepagerintos būklės, atėmus
atitinkamo turto nusidėvėjimą.
- 1.3. Patikėtu turtu laikomas turtas, kuris žalos atsiradimo momentu:
 - 1.3.1. yra Draudėjo išsinuomotas, pasiskolintas, saugojamas, prižiūrimas, jam patikėtas, jo valdomas, naudojamas,
kontroluojamas ar transportuojamas;

1.3.2. buvo Draudėjo ruošiamas, gaminamas, remontuojamas, montuojamas, perdirbamas, taisomas, kitaip apdorojamas, teikiamos kitos Draudėjo paslaugos, jei žala padaroma šių Draudėjo paslaugų teikimo metu.

1.4. Draudimo sutartyje gali būti nurodyti konkretūs saugos reikalavimai patikėtam turtui, taip pat gali būti nustatyti tam tikrų draudžiamų rizikų apribojimai ar išplėtimai.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:

2.1.1. atsiradusių dėl įprasto, natūralaus pastatų, statinių, patalpų arba daiktų nusidėvėjimo, amortizacijos, per didelės jų apkrovos ar kito panašaus proceso;

2.1.2. padarytos gaminiams, pagamintiems iš stiklo, terakotos, keramikos arba plastmasės, esantiems mašinų, katilų, patalpų ir vandens šildymo įrenginių instaliacijoje, jeigu šie daiktai nėra sudėtinė Draudėjo teisėtai valdomo patikėto nekilnojamo turto dalis, jei nesutarta kitaip;

2.1.3. padarytą dėl įvairių remonto ir statybos darbų, Draudėjo teisėtai valdomam patikėtam turtui ir to paties turto sudėtinėms dalims;

2.1.4. padarytos gruntams dėl draudėjo vykdomos ūkinės veiklos;

2.1.5. padarytą trečiųjų asmenų transporto priemonėms, jų įrangai arba šiuose transporto priemonėse paliktiems daiktams, jeigu nėra sutarta kitaip;

2.1.6. kurios atlyginimą reglamentuoja Tarptautinių krovinių vežimo keliais sutarties konvencija, Kelių transporto kodeksas ir (ar) kiti panašūs norminiai aktai;

2.1.7. atsiradusių elektronikos arba kompiuterinei įrangai, jei nesutarta kitaip;

2.1.8. padarytos pakrovimo ar (ir) iškrovimo darbų metu, jeigu nėra sutarta kitaip;

2.1.9. kaip pastebėto dingimo ar trūkumo inventorizacijos metu – saugoti ar sandėliuoti patikėtam turtui;

2.1.10. atsiradusių dėl patikėto turto ar jo dalių vagystės, jeigu nėra sutarta kitaip;

2.1.11. dėl kitos veiklos, nei yra įrašyta draudimo liudijime ar nurodyta Draudėjo prašyme sudaryti draudimo sutartį, vykdymo;

2.1.12. yra neišvengiama ir iš anksto numatoma Draudėjo vykdomos veiklos pasekmė;

2.1.13. BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.2 punktą.

Kitos sąlygos

3.1. Jeigu abejojama, ar apdorojimo, valymo, remonto, techninės priežiūros arba kitų veiksmų objektu yra visas turtas ar tik jo dalis, išvardintų veiksmų objektu yra laikoma apdorojimui, valymui, remontui, techninei priežiūrai arba kitiems, Draudėjo vykdomiems veiksams atlikti patikėto turto dalis, kurių funkciniu arba konstrukciniu požiūriu galima atskirti.

3.2. Turto dėl Draudėjo kaltės sugadinimo, sunaikinimo, praradimo atveju, BTA atlygina nuostolius pagal šio turto likutinę vertę, t.y. iš atkuriamos turto vertės atėmus nusidėvėjimą, kuris vertinamas atsižvelgiant į turto amžių, panaudojimo intensyvumą, turto gamintojo rekomendacijas.

3.3. Nuostolio dydžio nustatymas:

3.3.1. dėl Draudėjo kaltės turto sugadinimo atveju – nuostolio dydis laikomas turto remonto kaštais iki turto atstatymo iki prieš įvykį buvusios būklės, įvertinus turto nusidėvėjimą, skaičiuojamą panaudojant medžiagoms, detalėms, konstrukcijoms. Turto remonto kaina negali viršyti turto likutinės vertės įvykio dieną;

3.3.2. dėl Draudėjo kaltės turto sunaikinimo ar praradimo atveju – nuostolio dydžiu laikoma turto likutinė vertė įvykio dieną.

15.3. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.3. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ, SUSIJUSI SU VIEŠBUČIŲ VEIKLOS VYKDYMU, UŽ ŽALĄ VIEŠBUČIO SVEČIŲ ĮSINEŠTIEMS DAIKTAMS

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Individualios draudimo sąlygos nepakitusių BCA nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą turtui, kylančią dėl turto apgadinimo, sunaikinimo arba praradimo dėl vagystės su įsilaužimu ar apiplėšimo, t.y. atlyginama padaryta žala:

1.1.1. turtui, kurį įsineša viešbučio paslaugomis besinaudojantys viešbučio svečiai;

1.1.2. turtui, kuriuos viešbučio svečiai viešbučiui patikėjo saugoti. Tokiu atveju, BTA atlygina ir tiesioginius nuostolius, atsiradusius dėl saugojimui patikėtų piniginių vertybių ir kelionės dokumentų praradimo, sunaikinimo arba pažeidimo, t.y. atlyginamos protingos išlaidos dokumentų pagaminimui, atkūrimui, kelionės bilietų performinimui ir pan., taip pat atlyginama 70% viešbučio ekonominės klasės kambario kainos, bet ne daugiau nei 4 nakvynės, tuo atveju, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo, pasibaigus iš anksto išpirktam (rezervuotam) apsigyvenimo laikotarpiui, dėl viešbučio kambarių užimtumo negalės gyventi tame pačiame viešbutyje.

1.2. Vartojamos sąvokos:

1.2.1. Vagystė su įsilaužimu – tai turto užvaldymas arba pasikėsinimas užvaldyti turtą iš tinkamai apsaugotų, užrakinėtų viešbučio patalpų, pašalinus apsaugą ir užraktus mechaniniu, technologiniu, cheminiu, biologiniu arba kitokiu būdu, taip pat panaudojus fizinę jėgą, arba jas atidarius panaudojant šiam tikslui atitinkamus įrankius bei priemones, pritaikytus, padirbtus arba tikruosius patalpų raktus, kuriuos kaltininkas gavo prieš tai įsibrovęs į kitas patalpas arba apiplėšimo metu, kaltininkui pasislėpus patalpoje iki jos uždarymo, jeigu yra įrodymų dėl kaltininko pasislėpimo patalpose fakto, taip pat neteisėtą veiką padariusio asmens pasislėpimas atitinkamoje patalpoje, pastate arba statinyje iki jų uždarymo (uždarymo), jei ši aplinkybė turi būti įrodyta ikiteisminio tyrimo metu;

1.2.2. Apiplėšimas – tai turto pagrobimas iš draudimo vietos, panaudojant ar grasinant nedelsiant panaudoti fizinį smurtą arba kitaip atėmimus galimybes asmeniui priešintis;

1.2.3. Vertybės – taurieji metalai (visokio pavidalo auksas, sidabras, platinos grupės metalai), brangakmeniai, perlai, tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai, bižuterija, juvelyriniai bei meno dirbiniai, filatelija, antikvariniai daiktai, numizmatika.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Individualią draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:

2.1.1. atsiradusių dėl turto praradimo, kurį jų naudotojai įsinešė į viešbučio maitinimo paskirties patalpą, kirpyklą, kitas viešbučio paslaugų teikimo patalpas, esančias viešbučio teritorijoje;

2.1.2. atsiradusių dėl viešbučio svečių daiktų, paliktų be priežiūros viešbučio teritorijoje, holuose, koridoriuose, praradimo ar dingimo;

2.1.3. atsiradusių dėl piniginių vertybių ir dokumentų dingimo, praradimo dėl nenustatytos priežasties;

2.1.4. atsiradusių antikvariniams daiktams, vertybėms;

2.1.5. atsiradusių dėl viešbučio svečių daiktų praradimo ne dėl plėšimo (apiplėšimo) ar vagystės su įsilaužimu;

2.1.6. BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.5. punktą.

Draudėjo pareigos

3.1. Draudėjas privalo vesti saugoti priimamų daiktų, nurodytų šios sąlygos 1.1.2. punkte, apskaitą, kurioje būtų nurodyti duomenys, būtini savininko daiktui identifikuoti, daikto aprašas ir vertė bei daiktą saugoti priduodančio ir atsiimančio asmens parašas.

3.2. Piniginių vertybių žalos atveju, BTA atsako išimtinai tik, jeigu Draudėjas pinigines vertybes laiko uždarytame, prie grindų arba sienos tvirtai pritvirtintame seife (slėptuvėje) t.y. šarvuotame seife, betoniniame – plieniniame seife, plieno slėptuvėje arba seife.

3.3. Įvykus įvykiui, Draudėjas privalo nedelsiant pranešti apie įvykį policijai.

3.4. Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, raštu pranešti apie žalą Draudikui ir pateikti visą BTA prašomą informaciją apie įvykį.

3.5. Nevykdant šio skyriaus 3.1., 3.2. ir 3.3. punktuose nurodytų reikalavimų, BTA turi teisę nemokėti arba atitinkamai sumažinti draudimo išmoką, jeigu dėl reikalavimų nevykdymo, žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybes ir padarinius.

3.6. Paaiškėjus, kad turto vagystės atveju dalyvavo, bendrininkavo, talkininkavo arba tarpininkavo Draudėjo darbuotojai ar su Draudėju susiję asmenys, BTA atlyginęs žalą, visais atvejais turi atgręžtinio reikalavimo teisę dėl išmokėtos draudimo išmokos į nustatytą kaltininką.

15.4. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.4. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ, UŽ ŽALĄ PADARYTĄ GAMTINEI APLINKAI, SUSIJUSIĄ SU KOKIŲ NORS KENKSMINGŲ MEDŽIAGŲ EMISIJA (72 VALANDŲ SĄLYGA)

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę, kylančios dėl Draudėjo apdrausta veikla padarytos žalos gamtai ar jos elementams (gruntui, dirvai, atmosferai arba vandens šaltiniams, upėms, kanalams arba vandens rezervuarams), atsiradusios dėl kokių nors kenksmingų medžiagų emisijos ir šios žalos likvidavimo.

1.2. Terminas „emisija“ apima šiuos reiškinius: išsiliejimą, ištekėjimą, išpumpavimą, išliejimą, išsilaisvinimą, įstūmimą, išmetimą arba pašalinimą, išsiskyrimą, išbarstymą, nuotėkį.

1.3. Trečiojo asmens pareikštas reikalavimas atlyginti padarytą žalą, pripažįstamas draudžiamuoju įvykiu tik tada, jeigu be BCA taisyklių Bendrojoje dalyje išvardintų sąlygų (Bendrosios dalies 3.1. punktas), taip pat atitinka visas žemiau išvardintas sąlygas:

1.3.1. žalą sukianti kenksmingų medžiagų emisija turi būti staiga, netikėta, neįmanoma numatyti įvykio pobūdžio, kuriam neįmanoma užkirsti kelio, o Draudėjas atsakingai vykdo įmonės veiklą, nepažeidė aplinkos apsaugos teisės aktų, laikėsi visų atsakingų institucijų nurodymų. Jei įvykį lėmė lėtas, laipsniškas veiksnys, tęstinis veiksmas ar įvyko pasikartojantis įvykis, laikoma, kad įvykęs įvykis šios sąlygos neatitinka;

1.3.2. kenksmingos medžiagos emisijos pradžia įvyko draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu;

1.3.3. žalą sukiančios kenksmingos medžiagos emisijos faktas Draudėjui ir (ar) atsakingoms valstybės institucijoms tapo žinomas per 72 valandas nuo emisijos pradžios sukimiro;

1.3.4. įvykis, dėl kurio kilo sveikatos sutrikimas ir (ar) turto sugadinimas, yra kenksmingų medžiagų emisijos pasekmė ir pasireiškė per 72 valandas nuo emisijos pradžios;

1.3.5. apie įvykį ir galimą žalą BTA buvo informuotas raštu nedelsiant, bet ne vėliau nei per 30 kalendorinių dienų nuo kenksmingos medžiagos emisijos pradžios. Jeigu sąmoningai arba akivaizdžiai aplaidžiai nepaisoma nurodyto termino, BTA gali atitinkamai sumažinti ar nemokėti draudimo išmokos, jeigu dėl termino nepaisymo žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybių ir padarinių.

Nedraudžiamasis įvykis

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatlygina:

2.1.1. Draudėjo papildomų išlaidų, susijusių su aplinkai kenksmingų medžiagų šalinimu iš nekilnojamo turto (teritorijos), kuris yra Draudėjo teisėta nuosavybė, jo valdoma kaip patikėtas turtas, nuomos ar kitos sutarties pagrindu, arba jo prižiūrima kitokiu būdu, taip pat dėl Draudėjo valdomo ar Draudėjo atsakomybėje esančio kito turto (vandens, žemės, oro augalijos ar gyvūnijos) užteršimo išvalymo, pašalinimo, panaikinimo;

2.1.2. Draudėjui skirtų baudų už aplinkosaugos reikalavimų nesilaikymą, jei nesutarta kitaip;

2.1.3. atsiradusių dėl aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimo ar (ir) atsakingų institucijų nurodymų nesilaikymo, jei nesutarta kitaip;

2.1.4. padarytą vykdant veiklą be atitinkamo institucijų išduoto leidimo, kai jis privalomas pagal teisės aktus.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.6. punktą.

15.5. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.5. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMO TERITORIJOS IŠPLĖTISMAS UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS RIBŲ

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, draudimo apsaugos galiojimo teritorija išplečiama už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

Kitos sąlygos

2.1. Pagal šią draudimo sąlygą, sutariama, kad draudimo apsauga už Lietuvos Respublikos ribų galioja tik tose šalyse ir (ar) teritorijose, kurios draudimo sutarties dieną buvo nurodytos draudimo liudijime, ar draudimo liudijimo papildomose pastabose.

2.2. Į draudimo apsaugos galiojimo teritoriją įtraukus JAV, Kanadą ir joms priklausančias teritorijas, jų atžvilgiu galios visos žemiau išvardintos sąlygos:

2.1.1. BTA neprisiima atsakomybės ir neatlygina žalos bei nuostolių susijusių su bet kokio baudžiamojo (represinio) pobūdžio baudomis, sankcijomis, su administracinėmis baudomis (punitive or exemplary damages);

2.1.2. BTA neprisiima atsakomybės ir neatlygina žalos bei nuostolių, susijusių su patalpų valdymu arba nuomojimu savo atstovui, sandėliavimui, parodomis, gamybos tikslams ir pan.;

2.1.3. BTA neprisiima atsakomybės ir neatlygina žalos bei nuostolių, susijusių su nelaimingais atsitikimais darbo metu ir pakeliui į (iš) darbą, arba susijusių tiek savų darbuotojų, tiek rangos, paslaugų sutarties arba kitų teisinių santykių pagrindu paslaugas teikiančių asmenų profesinėmis ligomis;

2.1.4. kiekvienam draudžiamajam įvykiui yra taikoma papildoma besąlyginė išskaita 10.000,- eurų (jos ekvivalentas skaičiuojamas pagal Europos Centrinio Banko euro kursą draudimo sutarties sudarymo dieną).

2.1.5. Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.7. punktą.

15.6. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.6. DAUGIABUČIŲ NAMŲ GYVENTOJŲ BENDRIJOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, yra draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė, kylanti dėl bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomų bendrojo naudojimo objektų priežiūros ir eksploatacijos trūkumų tretiesiems asmenims padarytos žalos.

1.2. Pagal šią papildomą sąlygą sąvoka:

1.2.1. „Draudėjas“ yra Bendrija, jos valdyba (bendrijos pirmininkas) ar visuotinio bendrijos narių susirinkimas, jeigu tai neprieštaruja bendrijos įstatams.

1.2.2. „Tretieji asmenys“ apima visus Bendrijos narius, bendrijos valdybos narius (bendrijos pirmininką) ar įgaliotą atstovą.

1.3. Bendrojo naudojimo objektai yra:

1.3.1. bendrosios namo konstrukcijos, tokios kaip pamatai, visos laikančiosios sienos ir kolonos, išorinės sienos, bendrojo naudojimo patalpas nuo atskiriems savininkams priklausančių patalpų atskiriančios: sienos, stogas, balkoną bei laiptinių konstrukcijos taip pat fasadų apdailos elementai, įėjimo į namą laiptai ir durys;

1.3.2. bendroji inžinerinė įranga – daugiabučio namo bendrojo naudojimo vandentiekio, kanalizacijos, dujų, šilumos, elektros, telekomunikacijų tinklai, ventilacijos kameros, vamzdiniai ir angos, šildymo radiatoriai, elektros skydinės, lifftai, kolektyvinės antenos ir kabeliai bei kita bendro naudojimo inžinerinė techninė įranga (su jų maitinimo šaltiniais) bendrojo naudojimo patalpose ar konstrukcijose;

1.3.3. bendrojo naudojimo patalpos – daugiabučio namo laiptinės, holai, koridoriai, palėpės, sandėliukai, rūšiai, pusrūšiai, vaikų vežimėlių, dviračių laikymo vietos, džiovyklos, garažai ir kitos patalpos, jei jos nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams ar tretiesiems asmenims;

1.3.4. bendrojo naudojimo teritorija – automobilių stovėjimo vietos, aikštės, vejos, kiemai, augmenija ir medžiai, poilsio įrenginiai, žaidimo ir sporto aikštelės, esančios bendroje nekilnojamojo turto teritorijoje, jei šie nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams ar tretiesiems asmenims.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:

2.1.1. padarytą vienų daugiabučio namo gyventojų kitiems daugiabučio namo gyventojams, jų butams ir butų savininkams;

2.1.2. kuri kilo bendrojo naudojimo objektuose ir teritorijoje vykdant statybos ir remonto darbus;

2.1.3. kuri kilo dėl atliktų darbų ar suteiktų paslaugų, kuriuos atliko asmenys, neturintys sertifikatų ar tam tikros institucijos nustatytų leidimų, kurie privalomi pagal teisės aktus;

2.1.4. kurių bendrijos valdyba (bendrijos pirmininkas) privalo Bendrijai atlyginti, dėl valdybos (bendrijos pirmininko) nutarimų, priimtų pažeidžiant bendrijos įstatus ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus;

2.1.5. kurios tiesiogine priežastimi yra neigiamas gyventojų bendrijos arba jos valdybos narių ar bendrijos pirmininko ar daugiabučio namo savininkų sprendimas dėl remonto darbų būtinybės;

2.1.6. kuri kilo šiurkščiai pažeidus įstatymų nustatytus statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, darbų saugos, higienos, aplinkosaugos, priešgaisrinių ir kitus specialiuosius reikalavimus.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.8. punktą.

15.7. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.7. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ ŽALĄ RENGINIO METU

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą renginio dalyviams, atsiradusią Draudėjo organizuoto renginio metu, ir kurią pagal galiojančius teisės aktus Draudėjas privalo atlyginti.

1.2. Draudimo apsauga taip pat suteikiama renginį vedančių (vadovaujančių, prižiūrinčių ir t.t.) asmenų civilinei atsakomybei, jiems vykdant savo darbinės pareigas Draudėjui, o taip pat asmenims, veikiantiems Draudėjo nurodymu ir jo naudai, bet nesusijusiems su Draudėju darbo šaliniais santykiais, išskyrus asmenis, veikiančius rangos sutarties ar bet kokių paslaugų teikimo sutarties pagrindu.

1.3. Apdraudžiama gali būti Draudėjo civilinė atsakomybė dėl:

1.3.1. šventinių renginių organizavimo – vaikų šventės ir stovyklos, kongresai, suvažiavimai, metinių minėjimai, dainų, liaudies, folkloro, muzikos ir įvairios kitos šventės;

1.3.2. įvairių sporto varžybų, lenktynių, šventinių regatų organizavimo;

1.3.3. įvairių parodų uždaroje patalpose arba atvira ore organizavimo;

1.3.4. įvairių šventinių eitynių, demonstracijų organizavimo;

1.3.5. Draudėjo ir Draudiko kitų individualiai sutartų renginių organizavimo.

1.4. Sąvoka „Dalyvis“ apima trečiuosius asmenis, renginio metu esančius teritorijoje, kurioje vyksta renginys ir dalyvaujančius jame kaip žiūrovus, lankytojus, kviestuosius svečius, atlikėjus, sportininkus (varžybų, parodos, eitinių dalyviai), teisėjus, techninio-administruojančio personalo atstovus. Taip pat Draudėjo ar Apdraustojo darbuotojai, kurie į renginį yra atvykę laisvu, nuo savo darbo metu ir nevykdo jokių darbinų pareigų.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:

2.1.1. kurią patiria policija, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo tarnyba arba kita saugos, sveikatos priežiūros tarnyba bei šių įstaigų darbuotojai, tiesiogiai vykdant savo profesinę veiklą, taip pat už žalą, kurią minėtieji subjektai sukelia, vykdydami su renginiu susijusią veiklą jo vyksmo vietoje;

2.1.2. atsiradusią fejerverkų šou metu, jei nesutarta kitaip;

2.1.3. atsiradusią dėl to, kad Draudėjas nevykdė įsipareigojimo organizuoti renginį pagal teisės aktuose nustatytus privalomus saugumo reikalavimus, galiojančius darbo ir sveikatos saugos nuostatas, priešgaisrinės saugos taisykles bei techninius ir statybų reikalavimus;

2.1.4. padarytą lenktynėse dalyvaujantiems gyvūnams ir šių gyvūnų įrangai, parodoje eksponuojamiems daiktams ir objektams, gyvūnams, įrangai, kitiems objektams;

2.1.5. kurių patyrė Draudėjo darbuotojas ar jam prilyginamas asmuo, o taip pat renginį vedantys (vadovaujantys, prižiūrintys ir t.t.) asmenys;

2.1.6. padarytą turtui, kurį Draudėjas buvo išsinuomojęs, pasiskolinęs, įgijęs panaudos ar kitos sutarties pagrindu, įskaitant, tačiau neapsiribojant žalą scenai ir su scena susijusiai įrangai, garso, vaizdo ir šviesos įrangai, jei nesutarta kitaip;

2.1.7. asmenys, kuriems pavesta renginį vesti (vadovauti, prižiūrėti ir t.t.), pareiškia civilinės atsakomybės reikalavimus vieni kitiems arba renginio dalyviai pareiškia civilinės atsakomybės reikalavimus vieni kitiems, jei nesutarta kitaip.

2.2. Renginio dalyvių civilinė atsakomybė pagal šias Taisykles nedraudžiama.

2.3. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.9. punktą.

15.8. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.8. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ TRETIESIEMS ASMENIMS PRIKLAUSANČIOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS ARBA (IR) KONTEINERiams, VYKDOTAM PAKROVIMO, PERKROVIMO, IŠKROVIMO DARBUS.

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą:

- 1.1.1. padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms, vykdant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus;
- 1.1.2. padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms konteineriams jų pakrovimo į transporto priemonę arba iškrovimo iš jos metu.
- 1.2. Konteineris – kroviniams gabenti skirta priemonė, neturinti variklio ir negalinti judėti savo eiga.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:
 - 2.1.1. padarytą kraunamoms, perkraunamoms arba iškraunamoms prekėms, produktams, jei nesutarta kitaip;
 - 2.1.2. paties Draudėjo bet kokia forma valdomoms transporto priemonėms ar konteineriams;
 - 2.1.3. susijusių su pakrovimu, perkrovimu ir iškrovimu iš lėktuvo;
 - 2.1.4. kurių privaloma atlyginti pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.10. punktą.

15.9. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.9. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ SUTARTINIŲ DARBŲ, PASLAUGŲ VYKDYMO METU STATYBOS, ŽEMĖS ŪKIO MAŠINOMIS, SAVAEIGĖMIS TRANSPORTO PRIEMONĖMIS, ĮSKAITANT PAKROVIMO, PERKROVIMO, IŠKROVIMO DARBUS

Draudimo objektas

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padaryta žalą:
 - 1.1.1. susijusių su statybų, žemės ūkio mašinų ar savaeigių transporto priemonių valdymu, naudojimu, kurių valdytojų civilinė atsakomybė nėra draudžiama pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir kurios privalo būti registruojamos;
 - 1.1.2. padarytą sutartinių paslaugų atlikimo metu, taip pat vykdant pakrovimo, iškrovimo darbus, naudojant šias mašinas ar savaeiges transporto priemones.

Draudimo objektu nelaikoma

- 2.1. Pagal šią papildomą sąlygą, BTA neatsako už žalą:
 - 2.1.1. sukeltą minėtą transporto priemones valdant keliuose;
 - 2.1.2. padarytą asmenų, kurie minėtą transporto priemones valdė, neturėdami atitinkamų įgaliojimų ar įstatymų tvarka nustatytų leidimų.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.11. punktą.

15.10. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.10. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮRAUKIMAS UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ ATLIEKANT STATYBOS DARBUS

Sąvokos

- 1.1. **Statybos darbai** – visi darbai, atliekami statant, remontuojant, rekonstruojant arba griauinant statinį, inžinerinius statinius, tinklus ir (ar) sistemas (įskaitant, bet neapsiribojant – žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių montavimo, paleidimo ir derinimo darbus);
- 1.2. **Statybvietė** – statinio statybos darbu vieta. Statybvietės teritorija gali nesutapti su statybos sklypo ribomis, jeigu jos ribos išplėtos pagal sutartį su atitinkamo žemės sklypo savininku.

Draudimo objektas

- 2.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia turtinius interesus, susijusius su Draudėjo civiline atsakomybe už žalą, padarytą vykdant statybos darbus arba atsiradusių dėl draudėjo statybai naudojamų statinių ar kitų objektų trūkumų. Draudimo apsauga galioja tik draudimo liudijime nurodytoje statybvietėje, jeigu nesutarta kitaip.

Draudžiamieji įvykiai

- 3.1. Draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui, atsiradusių statybvietėje Draudėjui vykdant sprogdinimo, griovimo darbus. Pagal šią sąlygą BTA neatsako už žalą:
 - 3.1.1. kuri yra pasekmė įvykių, įvykusių už apskritimo, kurio spindulys, matuojamas nuo griauiamo statinio, prilygsta griauiamo statinio aukščiui, ribų – taikoma sprogdinimo darbams, vykdomiems nenaudojant sprogstamosios medžiagos;
 - 3.1.2. kuri yra pasekmė įvykių, įvykusių mažiau nei 50 metrų atstumu nuo sprogdimo epicentro – tuo atveju, jeigu darbai vykdomi naudojant sprogstamąsias medžiagas.
- 3.2. Draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui, atsiradusių dėl grunto suslūgimo, statinio (jo dalies) nusėdimo, grunto nuošliaužos, sukeltos vibracijos, kalimo ar plūkimo dėl pneumatinių, hidraulinių kūjų, poliakalių arba kitų panašaus pobūdžio mašinų naudojimo. Pagal šią sąlygą BTA neatsako už žalą:
 - 3.2.1. kurios atsiradimas yra numatomas, atsižvelgiant į vykdomų statybos darbų pobūdį ir jų vykdymo būdą;
 - 3.2.2. kuri yra pasekmė paviršiaus pažeidimų, kurie nepažeidžia nei pastatų, statinių, grunto arba kito turto stabilumo, nei kelia grėsmę jų naudotojams.
- 3.3. Draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą padarytą požeminėms instaliacijoms arba įrenginiams, t.y. dujų, elektros, apšvietimo, vandentiekio, kanalizacijos instaliacijoms, Draudėjui vykdant darbus arba teikiant paslaugas.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 4.1. Pagal šią papildomą sąlygą, BTA neatsako už žalą:
 - 4.1.1. kilusių dėl projektavimo klaidų arba statybos darbų priežiūros vykdymo;
 - 4.1.2. atsiradusių dėl saugos reikalavimų nesilaikymo, naudojant, saugant, transportuojant, gaminant degias ar sprogstamas medžiagas;
 - 4.1.3. kilusių dėl to, kad Draudėjas vykdė darbus pagal nustatyta tvarka nesuderintą ar nepatvirtintą statinio projektą arba tokio statinio projekto pakeitimus;
 - 4.1.4. kilusių dėl to, kad Draudėjas vykdė darbus nesilaikydamas patvirtinto statinio projekto ar jo pakeitimų, gamintojų specifikacijų ar nurodymų;
 - 4.1.5. Draudėjui atliekant žemės kasimo darbus, žemės darbų vykdymo vietoje nepažymėjus esamų požeminių inžinerinių statinių (kabelių, vamzdžių ir bet kokių kitų požeminių įrenginių) vietų, neturint atsakingų valstybės ir/ ar savivaldybės institucijų, žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių inžinerinių statinių, susisiekimo komunikacijų savininkų (naudotojų, valdytojų) raštiškų sutikimų, nevykdant jų nurodymų, jiems nepranešus ir/ ar nedalyvaujant, kai to reikalauja teisės aktai;
 - 4.1.6. padaryta Draudėjo žinioje esančioms prekėms, medžiagoms, įrenginiams ir mechanizmams.
- 4.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.12. punktą.

15.11. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.11. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS, KYLANČIOS DĖL DRAUDĖJO SUBRANGOVŲ (KONTRAHENTŲ) PADARYTOS ŽALOS, DRAUDIKUI NEĮGYJANT SUBROGACIJOS TEISĖS

Draudimo objektas	<p>1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už subrangovų (kontrahentų) padarytą žalą, veikiant Draudėjo vardu ir (ar) jo naudai dėl draudimo liudijime įvardintos veiklos ar (ir) produkto, už kurią Draudėjas atsako pagal galiojančius teisės aktus.</p> <p>1.2. Pagal šią Papildomą draudimą sąlygą BTA atsisako subrogacijos teisės į subrangovus (kontahentus) dėl išmokėtos draudimo išmokos susigrąžinimo, išskyrus, kai žala padaroma tyčia.</p>
Nedraudžiamieji įvykiai	<p>2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą draudimo apsauga netaikoma Draudėjo ir subrangovų (kontrahentų) tarpusavio reikalavimams, jeigu nesutarta kitaip.</p> <p>2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.13. punktą.</p>

15.12. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.12. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ ŽALĄ, KYLANČIOS DĖL DRAUDĖJO SUBRANGOVŲ (KONTRAHENTŲ) PADARYTOS ŽALOS, DRAUDIKUI ĮGYJANT SUBROGACIJOS TEISĘ

Draudimo objektas	<p>1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už subrangovų (kontrahentų) padarytą žalą, veikiant Draudėjo vardu ir (ar) jo naudai, dėl draudimo liudijime įvardintos veiklos ar (ir) produkto už kurią Draudėjas atsako pagal galiojančius teisės aktus.</p> <p>1.2. Pagal šią Papildomą draudimą sąlygą BTA įgyja subrogacijos teisę į subrangovus (kontahentus), atsakingus už žalos padarymą, dėl išmokėtos draudimo išmokos susigrąžinimo.</p>
Nedraudžiamieji įvykiai	<p>2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą draudimo apsauga netaikoma Draudėjo ir subrangovų (kontrahentų) tarpusavio reikalavimams, jeigu nesutarta kitaip.</p> <p>2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.13. punktą.</p>

15.13. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.13. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ IŠLAIDAS, PATIRTAS DĖL DRAUDĖJO PATEIKTO DEFEKTŲ TURINČIO PRODUKTO DEMONTAVIMO IR KOKYBIŠKO PRODUKTO MONTAVIMO

Draudimo objektas	<p>1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už išlaidas, kurias tretieji asmenys patiria dėl Draudėjo pateikto defektų turinčio produkto demontavimo ir atitinkamai kokybiško produkto montavimo.</p> <p>1.2. Draudimo apsauga apima defektų turinčio produkto buvimo vietos nustatymo, jo išmontavimo, defekto pašalinimo arba atskyrimo išlaidas ir atitinkamai kokybiško produkto montavimo, tvirtinimo arba sujungimo išlaidas, neviršijant trečiojo asmens patirtų išlaidų dydžio.</p>
Nedraudžiamieji įvykiai	<p>2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako (neatlygina) už patirtus nuostolius:</p> <p>2.1.1. jeigu Draudėjas pats demontavo defektų turintį produktą arba atitinkamai sumontavo kokybišką produktą vietoj jo arba šiuos veiksmus Draudėjas pavedė atlikti kitiems asmenims jo vardu ir jo sąskaita;</p> <p>2.1.2. susijusius su kito kokybiško produkto įsigijimu;</p> <p>2.1.3. dėl bet kokio produkto pažeidimo transportavimo metu;</p> <p>2.1.4. jeigu defektų turintis produktas yra sudedamąja motorinių transporto priemonių, orlaivių, vandens motorinių transporto priemonių, laivų dalimi;</p> <p>2.1.5. atsiradusius dėl bet kokio pobūdžio vėlavimų;</p> <p>2.1.6. susijusių su negautomis pajamomis;</p> <p>2.1.7. kilusius dėl to, kad produktas buvo sumontuotas ar eksploatuojamas nesilaikant gamintojo instrukcijos nurodymų.</p> <p>2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.14. punktą.</p>
Kitos sąlygos	<p>3.1. Jeigu išmontuoti defektų turintį produktą yra neįmanoma arba ekonomiškai netikslinga, draudimo apsauga apima kitokių (alternatyvių) veiksmų išlaidas, kurios negali viršyti defektų turinčio produkto keitimo išlaidų. Imantis kitokių (alternatyvių) veiksmų, vietoj produkto keitimo nauju, imamas atitinkamų priemonių defektų turinčio produkto padariniams išvengti.</p> <p>3.2. Reikalavimas dėl defektų turinčio produkto montavimo, demontavimo išlaidų turi būti pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu metu, o defektų turinčio produkto pagaminimo momentas turi būti įvykęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.</p>

15.14. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.14. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ TREČIŲJŲ ASMENŲ NUOSTOLIUS, KURIUOS JIE PATIRIA DĖL PRODUKTŲ DEFEKTŲ ATSIDARIMO NAUDOJANT, APDOROJANT, PERDIRBANT DRAUDĖJO PAGAMINTOMIS, PATEIKTOMIS, SUMONTUOTIMIS ARBA PRIŽIŪRĖTOMIS MAŠINOMIS AR ĮRENGINIAIS

Draudimo objektas	<p>1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę atlyginti trečiųjų asmenų patirtus nuostolius, kilusius dėl produktų defektų, kurie atsirado šiuos produktus gaminant, apdorojant arba perdirbant Draudėjo patiektomis (pagamintomis, sumontuotomis ar prižiūrėtomis) mašinomis arba įrenginiais.</p> <p>1.2. Taikant šią sąlygą yra atlyginami tokie nuostoliai:</p> <p>1.2.1. atsiradę dėl Draudėjo mašinomis arba įrenginiais pagamintų arba apdorotų produktų sugadinimo arba praradimo;</p> <p>1.2.2. trečiųjų asmenų patirtos išlaidos, susijusios su defektų turinčių produktų perdirbimu;</p> <p>1.2.3. papildomos išlaidos, patirtos dėl mašinomis arba įrenginiais pagamintų arba apdorotų produktų defektų šalinimo, siekiant sugrąžinti produktams įstatyminius ir rinkos reikalavimus atitinkančią būklę, arba išlaidas, susijusias su kitokiu žalos produktui pašalinimo būdu;</p> <p>1.2.4. susijusę su negalėjimu parduoti defektų turinčių pagamintų apdorotų arba perdirbtų produktų Draudėjo pateiktomis mašinomis arba įrenginiais.</p>
Nedraudžiamieji įvykiai	<p>2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už patirtus nuostolius:</p> <p>2.1.1. atsiradusius dėl bet kokio pobūdžio vėlavimų;</p> <p>2.1.2. susijusių su negautomis pajamomis, išskyrus šios sąlygos 1.2.4. punktą.</p> <p>2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.15. punktą.</p>

Kitos sąlygos

3.1. Reikalavimas dėl produkto dekretų, atsiradusių panaudojus Draudėjo pateiktas (pagamintas, sumontuotas ar prižiūrėtas) mašinas arba įrenginius, turi būti pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpio metu, o defektų turinčio produkto pagaminimo momentas turi būti įvykęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

15.15. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.15. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DRAUDĖJUI VYKDANT PROFESINĘ VEIKLĄ

Sąvokos

1.1. **Profesinė veikla** – atitinkamomis žiniomis, gebėjimais ir intelektualiu darbu pagrįsta veikla, kuriai atlikti būtinas specialus profesinis pasirengimas ir (ar) studijos, o galimybė užsiimti šia veikla yra reglamentuojama teisės aktais.
1.2. **Žala** – trečiojo asmens turiniai nuostoliai, taip pat negautos pajamos, kurias tretysis asmuo realiai būtų gavęs, jeigu nebūtų padaryta žala.
1.3. **Tretysis asmuo** – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal sudarytą Draudimo sutartį, įskaitant Draudėjo klientus.

Draudimo objektas

2.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtingą žalą, kuri kilo Draudėjui nevykdant ar netinkamai vykdant profesinę veiklą, nurodytą draudimo liudijime.
2.2. Kartu su Draudėju yra apdraudžiami šie asmenys: Draudėjo darbuotojai, atliekantys darbą darbo arba civilinės sutarties pagrindu, jeigu jie veikia Draudėjo nurodymu ir yra jo kontroliuojami.
2.3. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą draudžiama Draudėjo profesinė civilinė atsakomybė, kai nustatomos visos žemiau nurodytos sąlygos:
2.3.1. kai neįvykdomos ar netinkamos vykdomos su Draudėju vykdoma apdrausta profesine veikla susijusios pareigos ir dėl to kyla žala trečiajam asmeniui;
2.3.2. nuostoliai yra tiesioginė Draudėjo veiksmų (neveikimo) pasekmė ir yra nustatomas priežastinis ryšys tarp nuostolių ir Draudėjo veiksmų, lėmusių jo civilinę atsakomybę;
2.3.3. konstatuojama Draudėjo kaltė, t.y. Draudėjas nebuvo toks atidus ir rūpestingas, kiek atitinkamomis sąlygomis buvo būtina, atsižvelgiant į profesinės veiklos esmę;
2.3.4. Draudėjas yra atsakingas už žalą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.
2.4. Draudžiamuoju įvykiu laikomas trečiojo asmens reikalavimo atlyginti nuostolius pateikimas, nustačius visas BCA taisyklių 3 skyriuje 3.1 punkte nurodytas sąlygas.

Nedraudžiamieji įvykiai

3.1. Pagal šią sąlygą, BTA neatsako už žalą:
3.1.1. nesusijusių su apdrausta profesine veikla, nurodyta draudimo liudijime;
3.1.2. kai Draudėjas, jo darbuotojai ar atstovai arba (ir) trečiasis asmuo siekia neteisėtai gauti draudimo išmoką;
3.1.3. kilusių dėl veiksmų, susijusių su kasos operacijomis, visokių rūšių mokėjimais, pasitikėjimo piktnaudžiavimu bei neteisėtu turto pasisavinimu, iššvaistymu, grobstymu;
3.1.4. neturtinę (moralinę) žalą, žalą dėl kliento paslapties neišsaugojimo, taip pat už žalą, kilusių dėl įstatymuose arba sutartyse numatytų baudų, netesybų ar kitų sankcijų, jei nesutarta kitaip;
3.1.5. kilusių dėl draudėjo veiklos, kuriai nebuvo gautas reikalingas valstybės ar kitų institucijų leidimas, taip pat už žalą, kurią padarė Draudėjas, jo darbuotojas ar jo įgaliotas asmuo, neturintis reikalingos kvalifikacijos, licencijos, jeigu pagal galiojančius teisės aktus tokie yra reikalingi;
3.1.6. kai viena iš žalos atsiradimo sąlygų buvo veika (veiksmas, neveikimas), Draudėjo atlikta po registracijos, licencijos, leidimo užsiimti profesine veikla atšaukimo, sustabdymo ar panaikinimo dienos, arba darbo sutarties arba kitos sutarties su įgaliotu asmeniu, su Draudėju, įvardytu draudimo polise, pasibaigimo (nutraukimo) dienos, arba nušalinimo nuo darbo metu, kai Draudėjui teismo sprendimu laikinai uždrausta profesinė veikla ar teismo nuosprendžiu atimta teisė užsiimti profesine veikla, dirbti tam tikrą darbą;
3.1.7. kilusių dėl bet kokių vėlavimų, sutartinių ar įstatymuose nustatytų terminų nesilaikymo;
3.1.8. kilusių dėl draudėjui patikėto, jo žinioje eančio turto, dokumentų (nepaisant jų išraiškos būdo ar formos), daiktų (įskaitant magnetines juostas, diskus, USB jungtis ir kitas duomenų laikmenas), piniginių vertybių visiško ar dalinio praradimo, sunaikinimo, pametimo, netekimo, jeigu nesutarta kitaip;
3.1.9. susijusių su asmens duomenų apsaugos įstatymo pažeidimu, intelektinės nuosavybės teisių ir licencijos teisių, taip pat konkurencijos įstatymo pažeidimu;
3.1.10. susijusių su pirminių sąmatų arba kitų sąmatų nesilaikymu, taip pat draudėjo ir profesinės paslaugos gavėjo tarpusavio atsiskaitymais ar Draudėjo finansinių įsipareigojimo nevykdymu;
3.1.11. susijusių su programinės įrangos klaidomis, netinkamu programinės įrangos instaliavimu, automatizavimu ar magnetinio lauko poveikiu, jei nesutarta kitaip;
3.1.12. padarytą Draudėjui ar su Draudėju susijusiems asmenims;
3.1.13. žalos asmeniui ar materialiam turtui (jį sugadinus, sunaikinus ar praradus), jei nesutarta kitaip;
3.1.14. kilusių dėl netinkamo sutarties vykdymo ar nevykdymo (sutartinė atsakomybė) tuo atveju, jeigu pagal sudarytą atsakomybės apimtį yra didesnė nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, tokiu atveju draudimo apsauga galioja ta apimtimi, kiek atsakomybė už žalą kiltų pagal įstatymą nesant sutarties, jei nesutarta kitaip;
3.1.15. dėl Draudėjo veikos, kuri išeina už teikiamų profesinių paslaugų (veiklos) ribų pagal teisės aktus, etikos kodeksus ir taisykles;
3.1.16. žalos, kilusios dėl Draudėjo nemokumo ar bankroto;
3.1.17. dėl netinkamo, klaidingos kitų valstybių teisės aktų taikymo, aiškinimo ar jų nesilaikymo;
3.1.18. pagal pasikartojančias pretenzijas, kai žala kilo dėl tų pačių nepašalintų priežasčių;
3.1.19. kilusių dėl Draudėjo patarimų, rekomendacijų, konsultacijų, jei nesutarta kitaip.
3.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.16. punktą.

Kitos sąlygos

4.1. Jei draudimo sutartyje nėra nustatyta kitaip, draudimo sutartis pagal šią draudimo sąlygą galioja tik Lietuvos Respublikos teritorijoje.
4.2. Draudimo išmoka mokama tik nustačius draudžiamąjį įvykio faktą.

15.16. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.16. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SU VYKDOMA VEIKLA SUSIJUSIŲ IR DRAUDĖJUI PATIKĖTŲ DOKUMENTŲ PRARADIMO

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už padarytą turtingą žalą, kai Draudėjui civilinė atsakomybė kilo dėl Draudėjui patikėtų dokumentų visiško ar dalinio sugadinimo, sunaikinimo, praradimo iš Draudėjui priklausomų patalpų (pastovios patikėtų dokumentų saugojimo vietos), įvykus vienam iš žemiau nurodytų įvykių:
1.1.1. vandalizmo ir (ar) vagystės su įsibrovimu į Draudėjui priklausančias patalpas;

- 1.1.2. gaisro ar dėl gaisro atsiradusių dūmų (suodžių) poveikio;
- 1.1.3. žaibo trenkimo;
- 1.1.4. užtvindymo (užliejimo).
- 1.2. Sąvokos:
 - 1.2.1. **Vagystė su įsibrovimu** – turto užgrobimas arba vagystė iš tinkamai saugomų patalpų, esant bent vienai iš nurodytų sąlygų:
 - 1.2.1.1. neteisėtas patalpų apsaugos pašalinimas mechaniniu, technologiniu, cheminiu, biologiniu arba kitokiu būdu, taip pat panaudojus fizinę jėgą, arba patekimas į patalpas panaudojant šiam tikslui atitinkamus įrankius bei priemones, pritaikytus, padirbtus arba tikruosius patalpų raktus, įskaitant, bet neapsiribojant kodinius (elektroninius, magnetinius) raktus;
 - 1.2.1.2. neteisėtą veiką padariusio asmens pasislėpimas atitinkamoje patalpoje, pastate arba statinyje iki jų užrakcinimo (uždarymo). Ši aplinkybė turi būti įrodyta ikiteisminio tyrimo metu.
 - 1.2.2. **Vandalizmas** – turto sugadinimas arba sunaikinimas dėl trečiųjų asmenų tyčinės veiklos po jų įsilaužimo ar bandymo įsilaužti į apdraustą turtą arba patalpą, kuriose yra apdraustas turtas;
 - 1.2.3. **Gaisras** – staiga ir netikėtai kylanti ugnis, atsiradusi savaime ar dėl trečiųjų asmenų tyčinės veiklos ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime;
 - 1.2.4. **Žaibo trenkimas** – tiesioginio žaibo iškvos perėjimas į Draudėjo turtą, dėl kurio šis turtas buvo sugadintas ar sunaikintas;
 - 1.2.5. **Užtvindymas (užliejimas)** – vandens, vandens garų arba skysčių išsiliejimas iš vamzdžių, miesto arba vietinio vandentiekio, kanalizacijos, šildymo arba technologinių įrenginių, taip pat vandens arba kito skysčio išsiliejimas iš automatiškai įsijungiančios priešgaisrinės gelbėjimo sistemos, taip pat buities ar pramoninio įrengimo, iš kurio, dėl gedimo, gali išsilieti vanduo, taip pat vandens poveikiui, atsiradusiam dėl sniego arba ledo sankauptų tirpsimo, įvykus staigiam temperatūrų pokyčiui, taip pat vandentiekio čiaupų arba kitų vandens jungiklių bei vožtuvų palikimas atidarytais, jeigu tai buvo padaryta dėl Draudėjo, Apdraustojų arba trečiųjų asmenų neatsargumo. Užtvindymu (užliejimu) nelaikomi atvejai, kai priešgaisrinės gelbėjimo sistemos įsijungimas susijęs su gaisro ar jo padarinių šalinimu, taip pat buvo remontuojamos, rekonstruojamos, modernizuojamos pačios vandentiekio sistemos arba pastatas (statinys), kuriame šios sistemos įrengtos.
- 1.3. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudėjui patikėti dokumentai suprantami, kaip jo kontroliuojami, saugomi, rašytiniai ar kitaip sukurti dokumentai: sutartys, žemėlapiai, testamentai, sertifikatai, įrašai, planai, laiškai, kompiuterinės sistemos įrašai ir kita.

- 1.4. Draudimo apsauga apima:
 - 1.4.1. Faktines dokumentų atkūrimo išlaidas, kuriuos galima atstatyti, pakeisti;
 - 1.4.2. Trečiojo asmens patirtus nuostolius dėl būtinų ekspertizės, tyrimo darbų taip pat teismo priteistų išlaidų.
- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:
 - 2.1.1. kilusių dėl dokumentų dingimo, praradimo, nesant įsibrovimo požymių;
 - 2.1.2. kilusių dėl to, kai patalpose ar pastate, buvo vykdomi remonto darbai ar darbai su ugnimi;
 - 2.1.3. kilusių dėl dokumentų susidėvėjimo, parazitų, laipsniško temperatūros, klimato sąlygų ar atmosferinių reiškinių poveikio;
 - 2.1.4. padarytą kompiuterinės sistemos įrašams, laikmenoms dėl magnetinio lauko poveikio ar išsimagnetinimo;
 - 2.1.5. padarytą piniginiams vertybėms.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.17 punktą.

Nedraudžiamieji įvykiai

Kitos sąlygos

- 3.1. Kompiuterinės sistemos įrašus, kurie draudėjui yra patikėti, ne rečiau, kaip kartą per savaitę kopijuoti į atskiras duomenų laikmenas, kurios turi būti saugomos ne mažesnės negu II (antros) saugumo klasės ir sertifikuotame LST EN I I 43 – 1:2005 standarto reikalavimus seife.
- 3.2. Ekspertinės darbams atlikti turi būti raštiškas Draudiko sutikimas ir visi dokumentų atkūrimo darbai turi būti raštu suderinti su Draudiku.
- 3.3. Nevykdant šios Papildomos draudimo sąlygos 3.1. punkto reikalavimų, BTA turi teisę atitinkamai sumažinti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, jeigu dėl reikalavimų nevykdymo, žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybes ir padarinius.
- 3.4. Paaiškėjus, kad turto vagystės atveju dalyvavo, bendrininkavo, talkininkavo arba tarpininkavo Draudėjo darbuotojai ar su Draudėju susiję asmenys, BTA atlyginęs žalą, visais atvejais turi atgretintinio reikalavimo teisę dėl išmokėtos draudimo išmokos į nustatytą kaltininką.

15.17. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.17. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL GRYNŲJŲ FINANSINIŲ NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO

Draudimo objektas

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę atlyginti trečiųjų asmenų patirtus grynus finansinius nuostolius.
- 1.2. Grynieji finansiniai nuostoliai – tai nuostoliai, kurie kyla ne kaip žalos trečiajam asmeniui dėl jo kūno sužalojimo ar gyvybės atėmimo arba materialaus turto sunaikinimo (sugadinimo) pasekmė.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už patirtus nuostolius:
 - 2.1.1. atsiradusius dėl pastovios emisijos (pvz.: triukšmas, virpesiai, kvapai ir pan.);
 - 2.1.2. atsiradusius dėl veiksmų, susijusių su finansiniais, kredito, draudimo, išperkamosios nuomos, nekilnojamo turto sandoriais bei su kasos operacijomis ir visokių rūšių mokėjimais, piktnaudžiavimu bei iššvaistymu;
 - 2.1.3. atsiradusius dėl rekomendacijų (konsultacijų) projektavimo, planavimo, statybos priežiūros ar montavimo veikloje, teikimu;
 - 2.1.4. susijusius su asmens duomenų apsaugos įstatymo nuostatų pažeidimu, autorių teisių ir licencijos teisių, sąžiningos konkurencijos įstatymo, antimonopolinio įstatymo pažeidimu;
 - 2.1.5. susijusius su terminų ar sąmatų nesilaikymu (iššvaistymu);
 - 2.1.6. atsiradusius dėl suteiktų patarimų, rekomendacijų ar nurodymų tarp susijusių asmenų;
 - 2.1.7. susijusius su kelionės organizavimu ir pravedimu;
 - 2.1.8. susijusius su kokių nors daiktų praradimu, taip pat ir galimybės naudotis daiktais netekimu;
 - 2.1.9. susijusius su programinės įrangos klaidomis, netinkamu programinės įrangos diegimu (instaliavimu), aptarnavimu ir tobulinimu;
 - 2.1.10. susijusius su reklamos veikla;
 - 2.1.11. susijusius su darbo santykiais;
 - 2.1.12. susijusius su juridinio asmens valdymo organų veiksmais.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.18. punktą.

15.18. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.18. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SPROGDINIMO AR GRIOVIMO DARBŲ VYKDYMO

Draudimo objektas	1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo Draudėjui vykdant sprogdinimo ar griovimo darbus.
Nedraudžiamieji įvykiai	2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už patirtus nuostolius, kuomet žala padaroma turtui, kuris yra arčiau kaip 150 metrų nuo sprogdinamo ar griauiamo objekto vietos, jei nesutarta kitaip. 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.19. punktą.

15.19. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.19. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL TA PAČIA SUTARTIMI APDRAUSTŲ ASMENŲ (KONTRAHENTŲ) VIENO KITAM PAREIŠTŲ PRETENZIŲ (KRYŽMINĖ ATSAKOMYBĖ)

Draudimo objektas	1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia viena sutartimi apdraustų asmenų civilinę atsakomybę už kitiems apdraustiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo apdraustiesiems nevykdant ar netinkamai vykdant apdraustą veiklą, nurodytą draudimo liudijime.
Nedraudžiamieji įvykiai	2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą: 2.1.1. kurią patiria darbdavio darbuotojai dėl darbdavio netinkamo veikimo ar neveikimo; 2.1.2. kurią patiria darbdavys dėl darbuotojų netinkamo veikimo ar neveikimo; 2.1.3. daiktams, įrankiams, įrangai (įrenginiams) ar mechanizmams, kuriuos apdraustieji naudoja savo veikloje, ar kurie yra užsakovo teritorijoje (objekte), saugojimo, valdymo ar laikymo atveju; 2.1.4. žalos, kilusios dėl Draudėjo nemokumo ar bankroto. 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.21. punktą.

15.20. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.20. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SUTARTINIŲ PRIEVOLIŲ NEVYKDYMO AR NETINKAMO VYKDYMO (SUTARTINĖ ATSAKOMYBĖ)

Draudimo objektas	1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo dėl sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo.
Nedraudžiamieji įvykiai	2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą: 2.1.1. dėl baudų ar netesybų, taikomų pagal sutartį, jei nesutarta kitaip; 2.1.2. dėl laiko ar sąmatos viršijimo, jei nesutarta kitaip; 2.1.3. dėl tyčinių sutartinių prievolių pažeidimų; 2.1.4. atsiradusių siekiant neteisėtai gauti draudimo išmoką; 2.1.5. dėl pinigų, patikėtų pagal sutartį pasisavinimo ar iššvaistymo; 2.1.6. reikalavimams, atsirandantiems iš laidavimo draudimo teisinių santykių. 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.21. punktą.

15.21. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.21. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SAUSUMOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYMO

Draudimo objektas	1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri atsirado Draudėjui eksploatuojant sausumos transporto priemones. 1.2. Draudimo objektu nėra laikoma ir nedraudžiama civilinė atsakomybė, susijusi su rizikomis, draustinomis pagal Privalomąjį transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimą.
Nedraudžiamieji įvykiai	2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą: 2.1.1. atsiradusių dėl netinkamos eksploatuoti sausumos transporto priemonės valdymo; 2.1.2. kurią padarė transporto priemonės vairuotojas apsvaigęs nuo alkoholio, narkotikų ar kitų toksinių medžiagų; 2.1.3. kai transporto priemonės vairuotojas pasišalina iš įvykio vietos ar nepranešė apie įvykį kompetentingoms institucijoms įstatyme nustatyta tvarka; 2.1.4. kai transporto priemonės vairuotojas (valdytojas) neturėjo teisės valdyti tos transporto priemonės; 2.1.5. kai transporto priemonė buvo eksploatuojama ne pagal paskirtį; 2.1.6. kai žala padaryta valdytai transporto priemonei ar jos valdytojui ir jo turtui. 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.22. punktą.

15.22. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.22. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ NETURTINĘ ŽALĄ

Draudimo objektas	1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą neturtinę žalą, kuri atsirado Draudėjui vykdant apdraustą veiklą (dėl apdraustos produkto arba veiklos civilinės atsakomybės), kuri atsirado dėl trečiojo asmens sveikatos sužalojimo, sutrikdymo ar gyvybės atėmimo draudžiamąjį įvykio metu. 1.2. Draudimo objektu nėra laikoma ir nedraudžiama neturtinė žalą susijusi su civiline atsakomybe, draustina pagal Privalomąjį transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimą.
Nedraudžiamieji įvykiai	2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą: 2.1.1. dalykinei reputacijai, dėl garbės ar orumo pažeminimo ir kitų asmeninių neturinių teisių pažeidimo; 2.1.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.1.2. punktą.

15.23. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.23. RETROAKTYVI DATA

Papildomos sąlygos

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, pagal šią Papildomą draudimo sąlygą įtraukiama Draudiko atsakomybė už žalą, atsiradusią retroaktyviu laikotarpiu, t.y. šalių sutartu laikotarpiu iki draudimo sutarties galiojimo pradžios.
- 1.2. Retroaktyvus laikotarpis nurodomas draudimo liudijime kaip konkreti data ir valanda, nuo kurios taikoma draudimo apsauga, laikantis kitų Draudimo sutartyje nustatytų sąlygų, ir baigiasi, kai prasideda draudimo sutarties laikotarpis pagal draudimo liudijime nustatytą datą.
- 1.3. Jeigu nesutarta kitaip, laikoma, kad retroaktyviu laikotarpiu apdraustam objektui galioja visos draudimo sutartyje numatytos sąlygos. Tokiu atveju atlyginama ir žala, kuri atsirado dėl Draudėjo veiksmų (neveikimo), susijusių su apdrausta veikla ar produktu, kai šie veiksmai (neveikimas) buvo atlikti retroaktyviu laikotarpiu, o reikalavimas atlyginti žalą pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu po draudimo sutarties sudarymo.
- 1.4. Tuo atveju, kai paaiškėja aplinkybė, kad apie draudžiamąjį įvykį ir reikalavimą Draudėjui buvo žinoma iki draudimo sutarties sudarymo ar draudimo sutarties sudarymo metu, draudimo išmoka nemokama.
- 1.5. Draudimo sutarties įsigaliojimas:
 - 1.5.1. draudimo sutartis įsigalioja po Draudimo sutartyje nustatytos draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, jei įmokos sumokėjimas išdėstytas dalimis, sumokėjimo, tačiau ne anksčiau nei nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo sutarties datos. Sumokėjus draudimo įmoką draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda taikyti ir retroaktyviu laikotarpiu, t.y. draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems nuo nurodyto draudimo apsaugos laikotarpio pradžios iki sutarties įsigaliojimo;
 - 1.5.2. sumokėjus tik dalį draudimo įmokos arba tik dalį pirmos dalies įmokos, jei draudimo įmokos mokėjimas išdėstytas dalimis, draudimo sutartis neįsigalioja ir draudimo apsauga neteikiama, o sumokėta draudimo įmoka per protingą terminą grąžinama Draudėjui.

15.24. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.24. PRATĘSTAS PRETENZIJS PAREIŠKIMO LAIKOTARPIS

Papildomos sąlygos

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, taip pat į draudimo liudijimą įtrauktų kitų Papildomų draudimo sąlygų, pagal šią Papildomą draudimo sąlygą šalys susitaria, kad reikalavimas, dėl Draudėjo draudimo apsaugos galiojimo metu padarytos žalos trečiajam asmeniui, gali būti pateiktas per išplėstinį reikalavimo pateikimo laikotarpį, kuris nustatomas konkrečia data ir valanda. Ši Papildoma sąlyga įtraukiama: arba į draudimo liudijimą draudimo sutarties sudarymo dieną, arba jau galiojančios draudimo sutarties metu, įforminant šios sąlygos išpirkimą priedu prie draudimo sutarties.
- 1.2. Tuo atveju, kai ši Papildoma draudimo sąlyga išperkama draudimo sutarties galiojimo metu:
 - 1.2.1. prašymą įtraukti šią sąlygą Draudėjas privalo pateikti iki tol, kol nėra pasibaigęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis;
 - 1.2.2. papildoma įmoka už šią sąlygą turi būti sumokėta ne vėliau kaip paskutinę draudimo apsaugos galiojimo dieną. Sutariama, kad laiku nesumokėjus papildomos draudimo įmokos, ši Papildoma sąlyga negalioja.
- 1.3. Išplėstinis reikalavimo pateikimo laikotarpis pradeda galioti iš karto, nenutrūkstamai po to, kai pasibaigia standartiškai pagal šias BCA taisykles nustatytas reikalavimo pateikimo terminas.